

บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จรรยาบรรณ ปักถา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มกราคม 2559

บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จรรยาบรรณ ปักถา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มกราคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

THE ROLE OF BANSANG SUB-DISTRICT MUNICIPALITY TOWARD QUALITY OF
LIFE DEVELOPMENT OF PEOPLE IN BANSANG SUB-DISTRICT MUNICIPALITY,
DISTRICT, PHRANAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

JIRAPRAPA PADTHA

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement to
for the Master of Public Administration in Public Administration

Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

January 2016

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
ประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โดย จิระประภา ปัดถา
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.กมลวรรณ วรรณชนง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศร ภู่อาระ)

.....กรรมการ
(ดร.กมลวรรณ วรรณชนง)

.....กรรมการ
(นางสาวรัตนา กลัดกลีบ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

.....อธิการบดี
(ดร.เกษม บำรุงเวช)

มกราคม พ.ศ. 2559

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ดร.กมลวรรณ วรรณชนง อาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าอิสระที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างมีเมตตาและใส่ใจเป็นอย่างยิ่ง จนการค้นคว้าอิสระเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณนายกเทศมนตรีตำบลบ้านสร้าง ที่อนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลา ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือให้การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทุกท่าน ที่ให้ความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาในการศึกษา

ทั้งนี้ ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และบุคคลในครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริม และเป็นกำลังใจตลอดเวลาจนการค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

จิระประภา ปัดดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ข้อมูลทั่วไปของการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล.....	6
ความเป็นมาของการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล.....	6
หลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาลตำบล.....	9
อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล.....	10
สภาพและข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง.....	12
แนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	16
ทฤษฎีบทบาท.....	16
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น.....	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2	(ต่อ) แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต..... 23
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 30
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 47
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 47
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 49
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 51
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 51
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 52
4	ผลการศึกษา..... 54
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
	บ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา..... 55
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาล
	ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน..... 57
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาท
	เทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนก
	ตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน..... 62
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 73
	สรุปผลการวิจัย..... 73
	อภิปรายผลการวิจัย..... 75
	ข้อเสนอแนะ..... 81
	บรรณานุกรม..... 82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก.....	86
ภาคผนวก ข.....	96
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	103

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง.....	14
2 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	48
4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	54
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาท ของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย.....	56
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาท ของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ.....	57
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาท ของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม.....	58
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาท ของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม.....	59
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาท ของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในภาพรวม.....	60
10 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามเพศ.....	61
11 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามอายุ.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย จำแนกตามอายุ.....	63
13 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม จำแนกตามอายุ.....	64
14 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	65
15 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามการประกอบอาชีพ.....	66
16 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ จำแนกตามการประกอบอาชีพ.....	67
17 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม จำแนกตามการประกอบอาชีพ.....	68
18 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามการประกอบอาชีพ.....	69
19 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามรายได้.....	70

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
2 ผังโครงสร้างและการจัดระบบกำลังในการบริหารงานของเทศบาล.....	16
3 วงจรสัมพันธ์ขององค์ประกอบคุณภาพชีวิต.....	28

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รูปแบบการปกครองของไทยตั้งแต่สมัยอดีตได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยเรื่อยมา โดยเริ่มจากสมัยสุโขทัย มีลักษณะการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ต่อมาถึงในสมัยกรุงศรีอยุธยาได้มีการปรับปรุงรูปแบบการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์ปกครองไพร่ฟ้า มีข้าราชการเข้ามารับผิดชอบบริหารงานในหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ ด้านการทหาร ด้านการปกครอง ด้านการเกษตร และด้านการคลังของประเทศ ส่วนงานในภูมิภาคก็เป็นหน้าที่ของเจ้าเมืองมีอำนาจในพื้นที่นั้นๆ ตามลำดับความสำคัญของเมือง จนถึงครั้งสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทำการปฏิรูปการปกครองของไทยให้ทันสมัยขึ้น โดยแบ่งการบริหารราชการทางการปกครองออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

วิวัฒนาการของการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การบริหารองค์การและโครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารด้านการคลังและบุคลากร การบริหารจัดการบริการสาธารณะ ถือเป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดและสามารถกระทำได้อย่างมีความพร้อม ในการพัฒนาท้องถิ่นและบทบาทของรัฐบาลกลางในการกำกับดูแลการดำเนินงานด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐบาลไทยมีแนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการปกครองและเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตัวเองด้วย นอกจากนี้ ในความเป็นจริงแล้ว เมื่อท้องถิ่นได้เจริญก้าวหน้าไประดับหนึ่งจนมีคนเข้ามาตั้งหลักแหล่งเป็นชุมชนใหญ่ขึ้น ย่อมจะมีความต้องการบริการสาธารณะหลายประการ และคนในชุมชนก็มีรายได้พอที่จะร่วมมือกันให้มีการปกครองท้องถิ่น และมีหน่วยงานกลางของท้องถิ่นเพื่อจัดหาบริการสาธารณะมาสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น (ชวลิต สละ, 2556, หน้า 14)

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการบริหารจัดการพัฒนาให้มีความเจริญทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน บริการสาธารณะ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร สิ่งแวดล้อม การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสามารถรองรับภารกิจการถ่ายโอนอำนาจต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น และเป็นไปตามความต้องการของประชาชน เพื่อส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

อีกทั้งมีอำนาจหน้าที่ต้องบริหารกิจการให้พัฒนาและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างสัมฤทธิ์ผล โดยการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนารูปแบบการพัฒนา ซึ่งยึดพื้นที่เป้าหมายและนำแนวทางที่ดีที่สุดมาปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะศึกษาเรื่องบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อสำรวจคุณภาพชีวิตของประชาชนจากการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านสร้างที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยนำเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อฉบับภาษาไทย (WHOQOL – BREF – THAI) เนื่องจากเครื่องชี้วัดดังกล่าวมีความเป็นมาตรฐานและมีเนื้อหาครอบคลุมความเป็นองค์รวมของคุณภาพชีวิตตามที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความหมายคุณภาพชีวิต ซึ่งองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม จากนั้นจึงสามารถนำผลจากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผนและส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้างให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

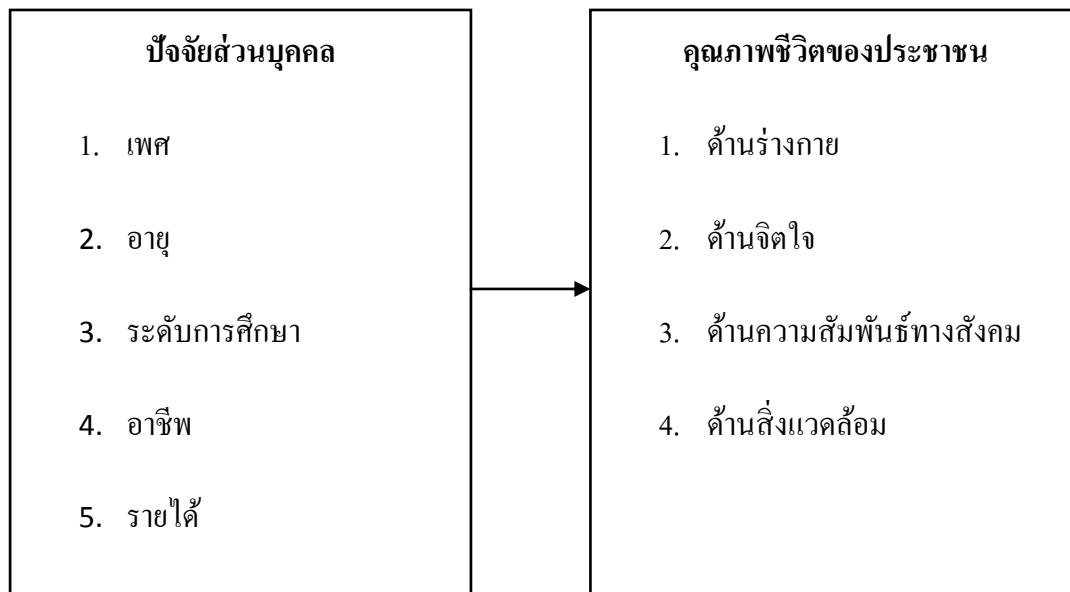
1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
2. ตัวแปรตาม คือ คุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,397 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัย

เทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย ระหว่างกันยายน พ.ศ. 2557 – กรกฎาคม พ.ศ. 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทบาท หมายถึง ภาระหน้าที่หรือการประพฤติปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ที่กำหนดไว้ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง

เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสมและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสภาพแวดล้อม

ด้านร่างกาย คือ การรับรู้สภาพร่างกายของบุคคล ให้ความสำคัญกับสุขภาพร่างกาย ปราศจากโรคร้ายต่างๆ ส่งเสริมการออกกำลังกาย ซึ่งอาจส่งผลต่อชีวิตประจำวันให้สามารถประกอบอาชีพหรือดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขและมีความเป็นอยู่ที่ดี

ด้านจิตใจ คือ การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง การรับรู้ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเองและผู้อื่น ความรู้สึกพอใจในตนเอง การรับรู้ถึงความมั่นใจในตนเอง การตัดสินใจและความสามารถในการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของตน

ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม คือ การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนกับบุคคลอื่น การรับรู้ถึงการที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคมรวมทั้งการรับรู้ว่าคุณได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคมด้วย

ด้านสิ่งแวดล้อม คือ การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต การรับรู้ว่าคุณมีชีวิตอยู่อย่างอิสระ มีความปลอดภัย และมั่นคงในชีวิต การรับรู้ว่าคุณได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดีปราศจากมลพิษต่าง ๆ การคมนาคมสะดวกมีแหล่งประโยชน์ด้านการเงิน สถานบริการ

ทางสุขภาพ และสังคมสงเคราะห์ การรับรู้ว่าคุณมีโอกาสที่จะได้รับข่าวสาร หรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ การรับรู้ว่าคุณได้มีกิจกรรมสันทนาการและมีกิจกรรมในเวลาว่าง เป็นต้น

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
2. ทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล
 - 1.1 ความเป็นมาของการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล
 - 1.2 หลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาลตำบล
 - 1.3 อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล
 - 1.4 สภาพและข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง
2. แนวคิดที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 ทฤษฎีบทบาท
 - 2.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น
 - 2.3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลทั่วไปของการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล

1.1 ความเป็นมาของการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล

การปกครองท้องถิ่นไทย เริ่มต้นครั้งแรกในการปฏิรูประบบราชการแผ่นดินของไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยพระองค์ได้ทรงปฏิรูประบบราชการทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในด้านส่วนท้องถิ่นทรงมี

พระราชดำริให้จัดตั้งสุขาภิบาลขึ้นแห่งแรก คือ สุขาภิบาลกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2440 ต่อมาในปี พ.ศ. 2448 ได้มีการขยายกิจการไปยังหัวเมือง โดยเริ่มที่สุขาภิบาลท่าลอม จังหวัดสมุทรสาคร หลังจากการจัดตั้งสุขาภิบาลท่าลอมแล้ว กิจการสุขาภิบาลได้รับความนิยมนและเป็นผลสำเร็จ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรงขยายกิจการสุขาภิบาลไปยังหัวเมืองต่างๆ และในการนี้ก็ได้ตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาล ร.ศ. 127 ขึ้น

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้ทรงจัดตั้งเมืองจำลองที่เรียกว่า “ดุสิตธานี” เพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รู้จักการปกครองตนเองตามครรลองของระบอบประชาธิปไตยในเขตการปกครองนี้ พระองค์ได้ให้ข้าราชการบริหารสมมติกันขึ้น มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเมือง และสมาชิกสภาเมือง เลือกคณะบุคคลขึ้นเป็นรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี และให้มีพรรคการเมืองขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้ทรงมีพระราชดำริที่จะให้ประชาชนชาวไทยได้ปกครองตนเองกันอย่างจริงจังขึ้นตามรูปแบบการปกครองตนเองในนานาประเทศ ทรงปรึกษากับเจ้าฟ้ากรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ว่าอยากจะให้มีคณะกรรมการขึ้น ชุดหนึ่ง เพื่อพิจารณาจัดตั้งเทศบาล (Municipality) ขึ้นในประเทศไทย คณะกรรมการชุดนี้ได้เดินทางไปศึกษาระบบสุขาภิบาลในประเทศในท้องถิ่นต่างๆ และต่อมาได้เดินทางไปยุโรป เพื่อดูงานเกี่ยวกับกิจการเทศบาล และในที่สุดเสนาบดีมหาดไทยได้ทูลเกล้าฯ ถวายร่างพระราชบัญญัติเทศบาลต่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระองค์ได้พระราชทานร่างพระราชบัญญัติให้สภาเสนาบดีประชุมพิจารณา ทรงลงพระปรมาภิไธยแต่เป็นที่น่าเสียดายว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อปี พ.ศ. 2475 เกิดขึ้น การจัดตั้งเทศบาลตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงจำต้องระงับไป ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 จึงเป็นการจัดตั้งเทศบาลเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก

หลังจากประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 แนวคิดเรื่องการกระจายอำนาจปกครองไปสู่ประชาชนตามหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยก็มีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ การปกครองท้องถิ่นภายหลังปี พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน มีวิวัฒนาการเริ่มต้นจากการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น ครั้งแรกในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล

พ.ศ. 2476 ลำดับต่อมาคือกาวางรากฐานการปกครองส่วนท้องถิ่นในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ซึ่งทำให้ประเทศไทยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบทั่วไปปกคลุมพื้นที่ทั่วประเทศแล้ว จึงมีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษตามมาภายหลัง จนกระทั่งได้มีการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พนมไพร ปารมี, 2552, เว็บไซต์)

ยุคเริ่มต้นงานเทศบาล (พ.ศ. 2476-2494) หลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแล้วก็ได้พยายามที่จะกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นตามวิถีทางที่ย่อมจะมีในระบอบนี้ โดยได้ออกกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2476 ให้การปกครองท้องถิ่นจัดในรูปเทศบาล คือ จัดให้มีเทศบาลนคร เทศบาลตำบล ซึ่งรัฐบาลในขณะนั้นมุ่งหมายที่จะยกฐานะตำบลต่างๆ ที่มีอยู่ประมาณ 4,800 ตำบล ขึ้นเป็นเทศบาลทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังได้ยกฐานะสุขาภิบาลซึ่งมีอยู่เดิม 35 แห่งซึ่งเป็นสุขาภิบาลเมือง 29 แห่ง และสุขาภิบาลตำบล 6 แห่ง ขึ้นเป็นเทศบาล จึงไม่จัดให้มีการปกครองท้องถิ่นในรูปใดๆ อีกเลยนอกจากเทศบาล

พระวรภักดีพิบูลย์ (อ้างถึงใน ขวลิขิต สละ, 2556, หน้า 43-44) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลนี้ไม่สามารถจะเปิดให้มีได้ทั่วทุกตำบล เพราะฐานะของตำบลแต่ละแห่งแตกต่างกันมาก ใน พ.ศ. 2489 สามารถเปิดเป็นเทศบาลได้เพียง 117 แห่งเท่านั้น และปรากฏด้วยว่า ในจำนวนที่เป็นเทศบาล แล้วนี้ไม่เจริญขึ้นและเรียบร้อยสมความมุ่งหมาย เนื่องจากประชาชนส่วนมากขาดความรู้ ความเข้าใจและไม่สนใจในวิธีการเทศบาล รัฐบาลได้พยายามแก้ไข อุปสรรคต่างๆ นี้ เพื่อที่จะให้เทศบาลเจริญขึ้น โดยได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายถึง 3 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2481 และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2486 อย่างไรก็ตามตลอดเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลก็ไม่สามารถที่จะเปิดเทศบาลได้เกินกว่า 117 แห่ง ทั้งนี้ก็เพราะเทศบาลที่เปิดไปแล้วมีความยุ่งยากตลอดเวลา ถ้าจะขึ้นให้ท้องถิ่นต่างๆ บังเกิดคนมีความรู้ถึงขนาดที่จะเปิดเทศบาลทั่วทุกตำบล คงจะต้องใช้เวลาอีกหลายสิบปี รัฐบาลจึงได้ให้ความสนใจการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นในแบบสุขาภิบาลอีก แต่การเปิดสุขาภิบาลควรทำได้เฉพาะในตำบลที่ตั้งที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ส่วนตำบลที่ห่างออกไปการปกครองแบบสุขาภิบาลไม่สะดวก กล่าวคือ ไม่สามารถจัดให้ข้าราชการส่วนภูมิภาคซึ่งประจำอยู่

ที่ว่าการอำเภอและที่กิ่งอำเภอ ออกไปประชุมคณะกรรมการสุขาภิบาลได้ทุกเมื่อ รัฐจึงได้นำเรื่องการจัดตั้งสุขาภิบาลมาพิจารณาใช้อีก

1.2 หลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาลตำบล

ชวงส์ ฉายะบุตร (อ้างถึงใน ชาลิต สละ, 2556, หน้า 95 - 96) การพิจารณาว่าท้องถิ่นใดสมควรจัดตั้งเป็นเทศบาลได้อาศัยหลักเกณฑ์ดังนี้

1. จำนวนและความหนาแน่นของประชากรในท้องถิ่นนั้น
2. ความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาจากการจัดเก็บรายได้ตามที่กฎหมายกำหนด และงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น
3. ความสำคัญทางการเมืองของท้องถิ่น โดยพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นนั้นว่าจะสามารถพัฒนาความเจริญได้รวดเร็วมากน้อยเพียงใด

นอกจาก 3 ข้อดังกล่าวแล้วในบางประเทศยังได้นำ 2 ข้อต่อไปนำเข้ามาประกอบการพิจารณาด้วยคือ สภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ท้องถิ่นและส่วนประกอบของการเป็นประชากรในท้องถิ่นนั้น ได้แก่ คนต่างด้าวและความเป็นไปได้ที่ประชากรจะเข้ามามีส่วนร่วม

อย่างไรก็ดี พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2546 มาตรา 9 ซึ่งกล่าวถึงหลักเกณฑ์ การจัดตั้งเทศบาลตำบลเพิ่มเติมอีก โดยมีหลักเกณฑ์การจัดตั้ง คือ

1. มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมา ตั้งแต่ 12 ล้านบาทขึ้นไป
2. มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป
3. ความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ 1,500 คนต่อตารางกิโลเมตรขึ้นไป
4. มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาล

1.3 อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2546 มาตรา 50 ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2546, หน้า 15-16)

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
3. รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
8. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

มาตรา 51 ภายใต้งบับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจกรรมใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
3. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
4. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน

5. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
6. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
8. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
9. เทศพาณิชย์

โครงสร้างเทศบาล พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้แบ่งโครงสร้างของเทศบาลออกเป็น 2 ส่วน สภาเทศบาล และคณะผู้บริหาร (นายกเทศมนตรี) สำหรับการปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำในเทศบาล จะมีโครงสร้างทางเจ้าหน้าที่อีกส่วนหนึ่งเรียกว่า พนักงานเทศบาล

สภาเทศบาล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งคอยควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหารอันเป็นวิถีทางแห่งการถ่วงดุลอำนาจ กำหนดให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และสมาชิกสภาเทศบาลนี้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 5 ปี (ปัจจุบันมีการแก้ไขให้อยู่ในวาระคราวละ 4 ปีนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง) ทั้งนี้จำนวนสมาชิกสภาเทศบาลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาลดังนี้

1. สภาเทศบาลตำบลมีสมาชิกทั้งหมด 12 คน
2. สภาเทศบาลเมืองมีสมาชิกทั้งหมด 18 คน
3. สภาเทศบาลนครมีสมาชิกทั้งหมด 24 คน

สภาเทศบาลนั้นมีประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานสภาคนหนึ่ง โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งมาจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาลกล่าวคือให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายใน 90 วันนับแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเสร็จสิ้นแล้วให้สมาชิกสภาเทศบาลประชุมเลือกกันเองจากสมาชิกด้วยกันจะเลือกบุคคลอื่นนอกจากสมาชิกสภาเทศบาลไม่ได้ ประธานสภาทำหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบ

ข้อบังคับการประชุมเทศบาลควบคุมบังคับบัญชารักษาความสงบและเป็นตัวแทนสภาในกิจการภายนอก

1.4 สภาพและข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง

สภาพทั่วไป

เทศบาลตำบลบ้านสร้าง จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2542 อยู่ในเขตพื้นที่ของตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 13 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 88 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 7.06 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 4,740.0373 ไร่ โดยมีอาณาเขตดังต่อไปนี้

ทิศเหนือจรด	ตำบลบ้านช้าง	อำเภออุทัย
ทิศใต้จรด	ตำบลลำตาเสา	อำเภอวังน้อย
ทิศตะวันออกจรด	ตำบลบ่อตาโล่	อำเภอวังน้อย
ทิศตะวันตกจรด	ตำบลสามเรือน	อำเภอบางปะอิน

เทศบาลตำบลบ้านสร้าง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลมาเป็นเทศบาลโดยบริหารงานเทศบาล ให้มีความสอดคล้องตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านต่างๆ ในเขตเทศบาล โดยทำการจัดตั้งชุมชนขึ้น 15 ชุมชนมีโดยละเอียดแต่ละชุมชนดังนี้

1. ชุมชนวังคั้งแมว	ประกอบด้วย หมู่ที่ 1
2. ชุมชนหน้าแพ	ประกอบด้วย หมู่ที่ 2
3. ชุมชนบ้านลานเท	ประกอบด้วย หมู่ที่ 3
4. ชุมชนบ้านท้องคั้ง	ประกอบด้วย หมู่ที่ 4
5. ชุมชนตลาดบ้านสร้าง	ประกอบด้วย พื้นที่หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 5 บางส่วน
6. ชุมชนบ้านล่าง	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 5 บางส่วน
7. ชุมชนวัดบ้านสร้าง	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 5 บางส่วน

8. ชุมชนเหมือนฝัน 1	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 5 บางส่วน
9. ชุมชนมานิตลีฟิ่งโฮม	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 5 บางส่วน
10. ชุมชนอิสราเพลส	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 5 บางส่วน
11. ชุมชนอนานคร	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 5 บางส่วน
12. ชุมชนบ้านรางยายเพียร	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 6
13. ชุมชนเสริมสุข	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 7 บางส่วน
14. ชุมชนหมู่บ้านแกรนด์วิลเลจ	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 7 บางส่วน
15. ชุมชนเหมือนฝัน 2	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 7 บางส่วน
16. ชุมชนเอื้ออาทร	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 7 บางส่วน
17. ชุมชนเอื้ออาทร เฟส 2,3	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 7 บางส่วน
18. ชุมชนบ้านตาป้อม	ประกอบด้วยพื้นที่ของหมู่ที่ 8

ชุมชนต่าง ๆ เหล่านี้ประกอบด้วยหมู่บ้าน จำนวน 8 หมู่บ้านในเขตเทศบาล ได้แก่ หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งคณะกรรมการแต่ละชุมชนมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกในชุมชน (การประชาคมชุมชน) โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการทำประชาคมของชุมชนในการร่วมกันแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนา เพื่อเสนอความต้องการของชุมชนต่อสภาเทศบาล หรือผู้บริหารเทศบาล (เทศบาลตำบลบ้านสร้าง, 2557, หน้า 7 – 8)

ข้อมูลด้านประชากร ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ตามหลักฐานทะเบียนราษฎร เมื่อเดือน พฤษภาคม 2557 มีประชากรรวมทั้งสิ้น 7,397 คน แยกเป็น ชาย 3,508 คน และหญิง 3,889 คน จำนวนครัวเรือน 6,347 หลังคาเรือน โดยจำแนกเป็นหมู่บ้าน ดังแสดงใน ตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ณ เดือน พฤษภาคม 2557

ชุมชน	จำนวนหลังคาเรือน (หลัง)	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ 1 วังคู้งแมว	69	96	125	221
หมู่ที่ 2 บ้านหน้าแพ	20	32	40	72
หมู่ที่ 3 บ้านลานเท	70	88	103	191
หมู่ที่ 4 บ้านท้องคู้ง	244	288	301	589
หมู่ที่ 5 วัดบ้านสร้าง	103	149	209	358
หมู่ที่ 5 บ้านล่าง	161	285	285	570
หมู่ที่ 5 ตลาดบ้านสร้าง	374	288	282	570
หมู่ที่ 5 เหมือนฝั้น 1	33	51	53	104
หมู่ที่ 5 มานิตลีฟู้งโฮม	322	293	336	629
หมู่ที่ 5 อนานคร	189	79	51	130
หมู่ที่ 5 อีสราเพรส	213	38	51	89
หมู่ที่ 6 รางยายเพียร	111	170	168	338
หมู่ที่ 7 เสริมสุข	79	115	120	235
หมู่ที่ 7 แกรนด่วิลเลจ	912	642	715	1,357
หมู่ที่ 7 เหมือนฝั้น 2	143	115	134	249
หมู่ที่ 7 เอื้ออาทร 1	2,352	676	782	1,458
หมู่ที่ 7 เอื้ออาทร 2-3	820	65	83	148
หมู่ที่ 8 บ้านตาป้อม	189	38	51	89
รวม	6,347	3,508	3,889	7,397

ที่มา : เทศบาลตำบลบ้านสร้าง, 2557, หน้า 9

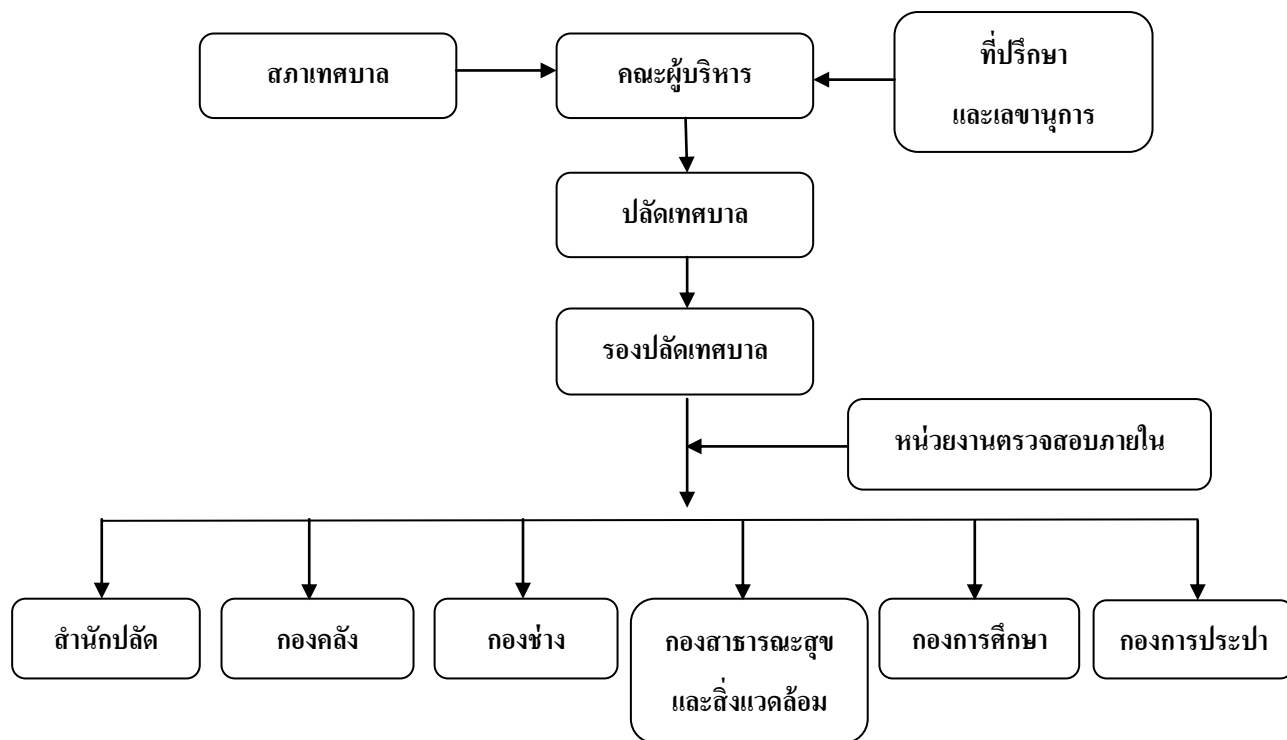
นอกจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นภายในเขตเทศบาล ยังมีประชากรแฝงอยู่อีกกว่า 3,000 คน เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลบ้านสร้างมีแหล่งที่พักอาศัย หอพัก ใกล้เคียงนิคมอุตสาหกรรมโรจนะและยังมีโรงงานอุตสาหกรรม โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อีกจำนวนมาก ซึ่งตำบลบ้านสร้างถือว่าเป็นศูนย์กลางทางด้านอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า แหล่งใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งประชากรแฝงเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาของเทศบาล เนื่องจากเทศบาลไม่มีข้อมูลส่วนบุคคล สำหรับใช้เป็นหลักฐานการแสดงสิทธิต่างๆที่บุคคลเหล่านั้นพึงมีพึงได้ในเขตเทศบาล

อัตรากำลังของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง

คณะผู้บริหาร	จำนวน 5 คน
สมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน 12 คน
ข้าราชการ / พนักงานส่วนเทศบาล	จำนวน 23 คน
ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก	จำนวน 3 คน
ลูกจ้างประจำ	จำนวน 2 คน
พนักงานจ้างตามภารกิจ	จำนวน 27 คน
พนักงานจ้างทั่วไป	จำนวน 46 คน
(พนักงานจ้างที่ถ่ายโอนตามภารกิจการจัดการศึกษา จำนวน 12คน)	
<u>รวมทั้งสิ้น</u>	จำนวน 118 คน

โครงสร้างและการจัดระบบกำลังในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง

ปรากฏในภาพประกอบ 2 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 ผังโครงสร้างและการจัดระบบกำลังในการบริหารงานของเทศบาล

ที่มา : เทศบาลตำบลบ้านสร้าง, 2557, หน้า 12

2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีบทบาท

มีด (Mead, 1863-1931) (อ้างถึงใน งามพิศ สัตย์สงวน, 2532, หน้า 108) ทฤษฎีบทบาท-การได้รับ (Role-taking) ได้แบ่งตน (Self) ออกเป็น 2 ส่วนคือ “I” ซึ่งเป็นตัวแสดงถึงสัญชาตญาณธรรมชาติหรือลักษณะเฉพาะของบุคคล “I” จะเป็นพัฒนาการแรกๆของมนุษย์ที่เรียนรู้เป็นครั้งแรกจากสิ่งที่สังคมคาดหวัง “Me” ซึ่งเป็นสิ่งแสดงถึงคนด้านสังคม ที่เกิดจากความต้องการของสังคมและความต้องการของบุคคลที่จะ

1. ขั้นเลียนแบบ (Imitative stage) เริ่มตั้งแต่เกิด - 2 ปี โดยเด็กจะเลียนแบบหรือแสดงบทบาทที่ได้รับจากบุคคลอื่น ๆ ที่เห็น (Role-taking) โดยเฉพาะบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขา (Significant others) อยู่ใกล้ชิดกับเขาโดยเฉพาะพ่อแม่จะเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาขั้นนี้มากที่สุด

2. ขั้นแสดงบทบาท (Play stage) เริ่มที่อายุประมาณ 2 ปีขึ้นไป - 4 ปีเป็นขั้นที่เริ่มพัฒนาการของ “Me” เด็กจะเริ่มมีทัศนคติและการกระทำในสิ่งที่สังคมยอมรับเด็กจะเริ่มเห็นว่าตนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เด็กจะเรียนรู้ว่าอะไรถูกอะไรผิด โดยมีพ่อแม่หรือสังคมเป็นผู้ควบคุมพฤติกรรม

3. ขั้นแสดงการเล่น (Game stage) อายุ 4 ปีขึ้นไป เป็นขั้นที่เด็กเริ่มที่จะได้รับรู้และเห็นบทบาทการกระทำของบุคคลในสังคมนอกบ้าน จะเป็นการพัฒนาบทบาทที่สังคมส่วนใหญ่ (Generalized other) ต้องการและคาดหวังเริ่มมีการแสดงบทบาทหลายบทบาทในเวลาเดียวกัน แนวความคิดของมิดและคูลลีได้รับการวิจารณ์ว่า ไม่เหมาะสมที่จะใช้อธิบายสังคมปัจจุบันแต่เหมาะกับสังคมที่มีความซับซ้อนน้อย ๆ

งามพิศ ศัตย์สงวน (อ้างถึงใน ทรงสิริ วิชิรานนท์ และคณะ, 2550, หน้า 38) กล่าวว่าไว้ว่า “บทบาท” คือ พฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่างๆ ว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร (Role expectation) เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคมเพื่อทำให้คู่สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมได้รวมทั้งสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นได้

สุพัตรา สุภาพ (อ้างถึงใน ทรงสิริ วิชิรานนท์ และคณะ, 2550, หน้า 38) กล่าวว่าไว้ว่า “บทบาท” คือ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546 (อ้างถึงใน ทรงสิริ วิชิรานนท์ และคณะ, 2550, หน้า 38) “บทบาท” หมายถึง การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้

ยงค์ ชุ่มจิต (2553, หน้า 75) ให้ความหมายของคำว่า “บทบาท” หมายถึง ภาระทำให้เกิดหน้าที่ และหน้าที่ทำให้เกิดความรับผิดชอบ เมื่อรวมความเข้าด้วยกันเป็นบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อถึงหมายถึงกิจที่บุคคลต้องกระทำให้สำเร็จตามคำสั่ง ตามกฎหมาย ตามหลักศีลธรรม คุณธรรม หรือด้วยสำนึกในความถูกต้องเหมาะสม

ชาญวิทย์ ประชาพาณิชย์พัฒนา (2554, เว็บไซต์) ให้ความหมายของคำว่า บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิของตนตามสถานภาพของตน สถานภาพ คือตำแหน่ง ส่วนบทบาท คือการกระทำตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ สถานภาพและบทบาท มักจะเป็นของคู่กัน ซึ่งเมื่อมีสถานภาพจะต้อง มีบทบาทด้วย

จากแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ จึงสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง ภาระหน้าที่หรือการประพฤติปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้แต่ละบุคคล และสถานภาพที่บุคคลนั้นดำรงอยู่ภายใต้กรอบระเบียบ คุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

ความหมายการปกครองท้องถิ่น

ประทาน คงฤทธิศึกษา (อ้างถึงใน ชวลิต สละ, 2556, หน้า 18) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้นๆ องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

อุทัย หิรัญโต (อ้างถึงใน ชวลิต สละ, 2556, หน้า 19) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐหาได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

วิท (Wit, 1967) (อ้างถึงใน ชวงศ์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 11) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึงการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมดหรือเป็นบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน

ร็อบสัน (Robson, 1953) (อ้างถึงใน ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2523, หน้า 10) ให้ความหมายว่าการปกครองท้องถิ่นคือการปกครองส่วนหนึ่งของประเทศซึ่งมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องไม่มากจนมีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐเพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิใช่ชุมชนที่มีอำนาจอธิปไตยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal rights) และมีองค์กรที่จำเป็น (Necessary organization) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง

โฮลโลเวย์ (Holloway, 1951) (อ้างถึงใน ประทาน คงฤทธิศึกษากร, 2526, หน้า 7) อธิบายว่าการปกครองท้องถิ่นคือการปกครองตนเองของชุมชนแห่งหนึ่งแห่งใดที่มีองค์กรเกิดขึ้นทำหน้าที่ในเขตพื้นที่ที่กำหนดมีอำนาจในการบริหารการคลังมีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินใจและมีสภาของท้องถิ่นเป็นองค์กรสำคัญขององค์กรนี้

จากแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ จึงสรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การบริหารจัดการในเขตพื้นที่ที่กำหนดขึ้น อำนาจการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วม และจัดตั้งจะต้องอยู่ภายใต้ความควบคุมดูแลของรัฐบาลแต่ไม่รวมถึงอำนาจการกำหนดนโยบายของท้องถิ่นตนเอง

แนวคิดการปกครองท้องถิ่น

มุตตอลิบและอาลีข่าน (Muttalib and Ali Khan, 1982) (อ้างถึงใน บุญอริ ยีหมะ, 2555, หน้า 13) เสนอแนวคิดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับมิติต่างๆหลายมิติดังนี้

1. มิติทางสังคม (Social dimension) คือการปกครองท้องถิ่นเป็นการรวมกลุ่มของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งซึ่งมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายใต้สภาพสังคมและเศรษฐกิจเฉพาะที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ

2. มิติทางเศรษฐกิจ (Economic dimension) คือการปกครองท้องถิ่นจะช่วยนำไปสู่การกระจายอำนาจในทางเศรษฐกิจลดการแทรกแซงของส่วนกลางในการวางแผนและพัฒนาแต่ในขณะเดียวกันความก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจของแต่ละท้องถิ่นต้องนำมาสู่ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจโดยปริยาย

3. มิติทางภูมิศาสตร์ (Geographic dimension) คือการปกครองท้องถิ่นมาจากแนวความคิดที่ว่าประชาชนในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งย่อมมีจิตสำนึกก็มีความคิดความรู้สึกที่แตกต่างจากประชาชนในพื้นที่อื่นๆในประเทศเดียวกันและย่อมมองเห็นถึงประโยชน์ที่ตนจะได้รับแตกต่างจากชุมชนหรือสังคมที่ติดกับตนและพื้นที่อื่นๆด้วยประโยชน์ที่แตกต่างในแต่ละพื้นที่ย่อมทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่แตกต่างกันด้วยดังนั้นปัญหาที่แตกต่างกันย่อมต้องแก้ไขแตกต่างกันด้านวิธีการแนวทางการเมืองการบริหารและกฎหมายด้วยเหตุนี้จึงเป็นความจำเป็นที่จะต้องมีการปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้น

4. มิติทางกฎหมาย (Legal dimension) คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนผลประโยชน์ทางสาธารณชนในพื้นที่ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งในด้านอำนาจอธิปไตยของรัฐมีอิสระในการดำเนินงานในระดับหนึ่ง

การปกครองท้องถิ่นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการพัฒนาท้องถิ่นดังนี้ (อ้างถึงใน บุญอริ ยีหะ, 2555, หน้า 16-18)

1. การสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนและความผูกพันของคนในชุมชน (Building and articulating community identity) องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยสร้างอัตลักษณ์หรือลักษณะร่วมกันในด้านต่างๆของความเป็นชุมชนหนึ่งซึ่งย่อมสะท้อนออกมาให้คนในชุมชนได้เห็นและช่วยกระตุ้นความรู้สึกผูกพันต่อพื้นที่ชุมชนของประชาชน

2. การให้ความสำคัญหรือเน้นย้ำถึงความหลากหลาย (Emphasizing diversity) การปกครองท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ย่อมมีความแตกต่างกันทางด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาของพื้นที่สภาพเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีถึงแม้ว่าจะมีรูปแบบเดียวกันหรือไม่แตกต่างกันตามที่กฎหมายได้กำหนดมาให้ก็ตามลักษณะเช่นนี้ย่อมชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างหลากหลายของแต่ละท้องถิ่นซึ่งมีปัญหาที่ต้องการแก้ไขและความต้องการของประชาชนที่ต่างกัน

3. ส่งเสริมนวัตกรรมและการเรียนรู้ (Fostering innovation and learning) การให้ความสำคัญต่อความแตกต่างหลากหลายทำให้การปกครองท้องถิ่นช่วยก่อให้เกิดการเรียนรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นซึ่งอาจเหมือนหรือแตกต่างจากท้องถิ่นอื่นๆและนำมาสู่การคิดค้นนวัตกรรมในการแก้ปัญหาของท้องถิ่นเองหรือสามารถไปปรับใช้การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น

อื่นๆหรือแม้กระทั่งรัฐบาลกลางหรือส่วนกลางด้วยการแพร่กระจายความรู้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแก่คนในท้องถิ่นและแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆกระทำได้ในหลายรูปแบบเช่นจดหมายข่าววารสารหรือรายงานประจำปี

4. การสนองตอบต่อปัญหาอย่างรวดเร็วเหมาะสมและร่วมมือ (Responding swiftly, appropriately, corporately) การปกครองท้องถิ่นจะตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างรวดเร็วมีวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมและได้รับความร่วมมือจากคนในท้องถิ่นมากกว่าหน่วยงานภาครัฐจากส่วนกลางอีกทั้งอาจประหยัดหรือคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจมากกว่าอีกด้วย

5. การกระจายอำนาจ (Dispersing power) การปกครองท้องถิ่นช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดสังคมที่มีลักษณะพหุสังคม (Plural society) ซึ่งเป็นลักษณะของสังคมตามความเชื่อของหลักการปกครองในระบบประชาธิปไตยสังคมที่จะมีลักษณะเช่นนี้ได้อำนาจจะต้องการกระจายตัวไปทั่วทั้งสังคมอย่างกว้างขวางไม่กระจุกตัวอยู่ที่ใดที่หนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่งเท่านั้น

6. การมีส่วนร่วมของประชาชน (Popular participation) การปกครองท้องถิ่นเป็นช่องทางที่มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการขยายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโดยเฉพาะในแง่มุมที่ว่าการให้บริการสาธารณะในระดับท้องถิ่นมีความหมายมากที่สุดต่อพลเมือง

7. การกระตุ้นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Spurring of economic development) การเพิ่มบทบาทใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตเพิ่มมากขึ้นแทนที่จะให้บทบาทนี้เป็นหน้าที่ของส่วนกลางแต่เพียงผู้เดียวบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านนี้เช่นการสร้างถนนและสิ่งสาธารณูปโภคภายในท้องถิ่นการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะหรือการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์หรือธนาคารท้องถิ่นเป็นต้นในหลายประเทศองค์กรส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในหลายอุตสาหกรรมซึ่งก่อนหน้านี้เคยเป็นบทบาทของภาคเอกชนมาก่อน

8. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social transformation) นอกเหนือจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนอย่างสำคัญต่อกิจกรรมต่างๆในเชิงสวัสดิการสังคมแล้วยังมีโครงการต่างๆในการขจัดความยากจนและการไม่รู้หนังสือซึ่งย่อมเป็นพลังขับเคลื่อนหนึ่งที่สำคัญไม่ต่างจากองค์กรอื่นๆในการสร้างความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

9. การกระจายผลลัพท์ของการพัฒนาอย่างเป็นธรรม (Equitable distribution of fruits of development) เมื่อพิจารณาถึงองค์กรปกครองในระดับต่างๆแล้วการปกครองท้องถิ่นถือว่าเป็นองค์กรที่มีความเป็นรูปธรรมมีความใกล้ชิดการติดต่อพบปะกับประชาชนและมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นดังนั้นการตัดสินใจดำเนินงานด้านต่างๆย่อมทำให้ท้องถิ่นได้รับประโยชน์มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลทำให้ผลของการพัฒนากระจายทั่วทั้งสังคมอย่างเป็นธรรม

ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สมคิด เลิศไพฑูรย์ และคณะ, 2550, หน้า 350-354)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจหลักสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่

1. การให้บริการสาธารณะ (Service public)

ได้แก่การให้บริการด้านต่างๆเพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพของประชาชนทั้งในทางกายภาพและจิตใจและเพื่อให้เกิดความยุติธรรมในสังคมเช่นการให้บริการด้านการศึกษารักษาพยาบาลการคมนาคมขนส่งการพักผ่อนหย่อนใจการส่งเสริมการกีฬาการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

2. การออกกฎระเบียบข้อบังคับ (Regulation)

การออกระเบียบข้อบังคับทั้งแก่ปัจเจกและองค์กรต่างๆให้ปฏิบัติตามเพื่อความเรียบร้อยเรียบร้อยและความสงบสุขในสังคมภารกิจเช่นนี้การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นการออกใบอนุญาตการตรวจสอบการสอดส่องดูแลการให้ใบประกาศนียบัตรรับรอง

3. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในระยะยาวเพื่อเป็นกรอบสำหรับการปฏิบัติงานของหน่วยต่างๆภายในองค์กรรวมถึงหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการด้านต่างๆ

4. การส่งเสริมและสนับสนุน (Promotion and advocacy)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิญชวนให้องค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆของภาคเอกชนหรือองค์กรเอกชนมาร่วมในกิจกรรมต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การส่งเสริมและสนับสนุนเช่นการให้เงินทุนสนับสนุนแก่องค์กรเอกชนที่ดำเนินงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ความหมายของคุณภาพชีวิต

องค์การอนามัยโลก (2540, หน้า 95) ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตว่า เป็นการรับรู้ของแต่ละบุคคลที่มีต่อชีวิตของบุคคลนั้น ๆ ในบริบทของวัฒนธรรมและสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ เชื่อมโยงกับจุดมุ่งหมายและความคาดหวังของบุคคลนั้นๆ

ยูพา อุดมศักดิ์ (อ้างถึงใน สิริ ฮามสุโพธิ์, 2543, หน้า 56) ได้ให้ความหมายว่า “คุณภาพชีวิต” (Quality of life) หมายถึง คุณภาพในด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองและศาสนา ซึ่งเป็นค่าเทียบเคียงไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวแน่นอน กล่าวคือ ทุกคนหรือทุกประเทศอาจจะกำหนดมาตรฐานต่างๆ กันไปตามความต้องการ และความต้องการใน คุณภาพชีวิตนี้ย่อมจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและเทศะ

ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ (2521, หน้า 12) ให้ความหมายไว้ดังนี้ คุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่มีคุณภาพซึ่งได้แก่ ชีวิตที่ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาให้กับสังคม เป็นชีวิตที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความเพียบพร้อมและสามารถที่จะดำรงสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและค่านิยมของสังคม กับสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาที่ซับซ้อนได้ ภายใต้เครื่องมือและทรัพยากรที่มีอยู่

วัลเลส (Wallace, 2528) (อ้างถึงใน ชะเอม ยินดี, 2542, หน้า 1) ได้ให้ความหมายว่าคุณภาพชีวิตเป็นองค์ประกอบทั้งหลายซึ่งนำมาสู่ความพึงพอใจแก่บุคคล ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ

ชาร์มา (Shama, 2528) (อ้างถึงใน ชะเอม ยินดี, 2542, หน้า 1) ได้ให้ความหมายว่าคุณภาพชีวิตเป็นความคิดรวบยอดที่มีความซับซ้อนมาก ทั้งนี้เพราะเป็นเรื่องของความพึงพอใจอันเกิดจากได้รับการสนองความต้องการทางด้านจิตใจและสังคม ทั้งในระดับจุลภาคและระดับมหภาค และยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของสังคมในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของสมาชิกในสังคมด้วย

รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทยปี พ.ศ. 2537 (ชะเอม ยินดี, 2542, หน้า 2) ให้ความหมายว่าคุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์ที่เหมาะสม ตามความจำเป็นพื้นฐานที่ได้กำหนดไว้ในสังคมหนึ่งๆ ช่วงเวลาหนึ่งๆ นั่นคือ การที่จะกล่าวว่าประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ ต่อเมื่อ

ประชากรในครอบครัวหรือชุมชนนั้นมีชีวิตความเป็นอยู่บรรลุเกณฑ์ ความจำเป็นพื้นฐานครบถ้วน ทุกประการซึ่งเกณฑ์ความจำเป็นที่กำหนดไว้นั้น สามารถเปลี่ยนไปตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

จากแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ จึงสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสม และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยจะต้องอยู่ภายใต้กรอบระเบียบแบบแผนวัฒนธรรมที่ดำรง

เครื่องมือวัดคุณภาพชีวิต

เครื่องมือวัดคุณภาพชีวิต WHOQOL – BREF –THAI ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ชนิด คือ แบบภาวะวิสัย (Perceived objective) และอัตวิสัย (Self-report subjective) จะประกอบด้วยองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต 4 ด้าน ดังนี้ (สุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล และคณะ, 2540, หน้า 95)

1. ด้านร่างกาย (Physical domain) คือ การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของบุคคล ซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย การรับรู้ถึงความรู้สึกสบาย ไม่มีความเจ็บปวด การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดทางร่างกายได้ การรับรู้ถึงพลังกำลังในการดำเนินชีวิตประจำวัน การรับรู้ถึงความเป็นอิสระที่ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น การรับรู้ถึงความสามารถในการเคลื่อนไหวของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการทำงาน การรับรู้ว่าคุณไม่จำเป็นต้องพึ่งพาต่าง ๆ หรือการรักษาทางการแพทย์อื่น ๆ เป็นต้น

2. ด้านจิตใจ (Psychological domain) คือ การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง เช่น การรับรู้ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง การรับรู้ถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้ถึงความมั่นใจในตนเอง การรับรู้ถึงความคิด ความจำ สมาธิ การตัดสินใจ และความสามารถในการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการจัดการกับความเศร้า หรือกังวล การรับรู้เกี่ยวกับความเชื่อต่าง ๆ ของตน ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ถึงความเชื่อด้านวิญญาณ ศาสนา การให้ความหมายของชีวิต และความเชื่ออื่น ๆ ที่มีผลในทางที่ดีต่อการดำเนินชีวิต มีผลต่อการเอาชนะอุปสรรค เป็นต้น

3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) คือ การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนกับบุคคลอื่น การรับรู้ถึงการที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคม การรับรู้ว่าคุณเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคมด้วย รวมทั้งการรับรู้ในเรื่องอารมณ์ทางเพศ หรือการมีเพศสัมพันธ์

4. ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ว่าคุณมีชีวิตอยู่อย่างอิสระ ไม่ถูกกักขัง มีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต การรับรู้ว่าคุณได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ปราศจากมลพิษต่าง ๆ การคมนาคมสะดวก มีแหล่งประโยชน์ด้านการเงิน สถานบริการทางสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ การรับรู้ว่าคุณมีโอกาสที่จะได้รับข่าวสาร หรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ การรับรู้ว่าคุณได้มีกิจกรรมสันทนาการ และมีกิจกรรมในเวลาว่าง เป็นต้น

ณรงค์ เทียนส่ง (อ้างถึงใน ศิริ ฮามสุโพธิ์, 2543, หน้า 57) ได้อธิบายว่า "องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของบุคคล ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรก บุคคลได้มีสิ่งจำเป็นแก่ความต้องการของชีวิต เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า สุขภาพแข็งแรงและมีความมั่นคงในชีวิต ส่วนที่สอง มีค่านิยมที่เหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ซึ่งแต่ละบุคคลใช้เป็นรากฐานการตัดสินใจอันสำคัญของชีวิตที่น่าจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางแห่งชีวิตที่ดี"

นางเยาว์ ธาราศิริสุทธิ (2523, หน้า 134) ยังได้จำแนกองค์ประกอบสำคัญของคนที่มีความหมายชีวิตที่ดีไว้ว่า ควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นคนที่มีสุขวิทยาส่วนบุคคลที่ดี
2. สุขภาพอนามัยสมบูรณ์
3. เป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม มโนธรรม และศีลธรรมสูง
4. เป็นคนมีสุขภาพจิตดี
5. เป็นคนมีการศึกษา และประสบการณ์พอสมควร
6. มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่แอ่นเกินไป
7. อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจตลอดจนทรัพย์สิน
8. ปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรม และหน้าที่ของสังคม
9. สามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนประสงค์ด้วยวิธีที่ชอบธรรมและประหยัด

10. รู้จักทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและถูกต้อง
11. สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
12. สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
13. มีความเอื้อเฟื้อต่อแม่ และ โอบอ้อมอารีต่อพ่อแม่ ญาติพี่น้อง
14. มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง
15. เป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ
16. มีอุดมคติและอุดมการณ์ในการสร้างสรรค์และไม่ขัดต่อสังคม
17. รู้จักสิทธิหน้าที่และปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม
18. ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม

จากองค์ประกอบที่ทำให้คุณภาพชีวิตในการดำรงชีวิตของบุคคลดีและไม่ดีในสังคมตามทัศนะของผู้รู้ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าสอดคล้องกับแนวคิดของชาร์มา ที่กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตทั้งระดับบุคคล ครอบครัว และประเทศนั้นย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. ระดับความเป็นอยู่ (Level of living) ประกอบด้วย ปัจจัยย่อย 5 ประการ คือ รายได้ ประชาชาติต่อหัว สุขภาพ ที่อยู่อาศัย สวัสดิการสังคม และการศึกษา ระดับความเป็นอยู่ของบุคคล และครอบครัวจะดีขึ้นถ้าประเทศมีรายได้สูงสมาชิกในครอบครัวมีสุขภาพดีที่อยู่อาศัย มีความมั่นคงปลอดภัย รัฐจัดการศึกษาพื้นฐานเพื่อการมีอาชีพ และจัดโอกาสทางการศึกษาที่ดีให้พอเพียงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดหลักประกันเรื่องสวัสดิการในสังคมในเมื่อเจ็บป่วย พิกการ และเมื่อชรา หรือ อาจรวมถึงการตกงานและเมื่อถึงคราวที่มีรายได้ต่ำ

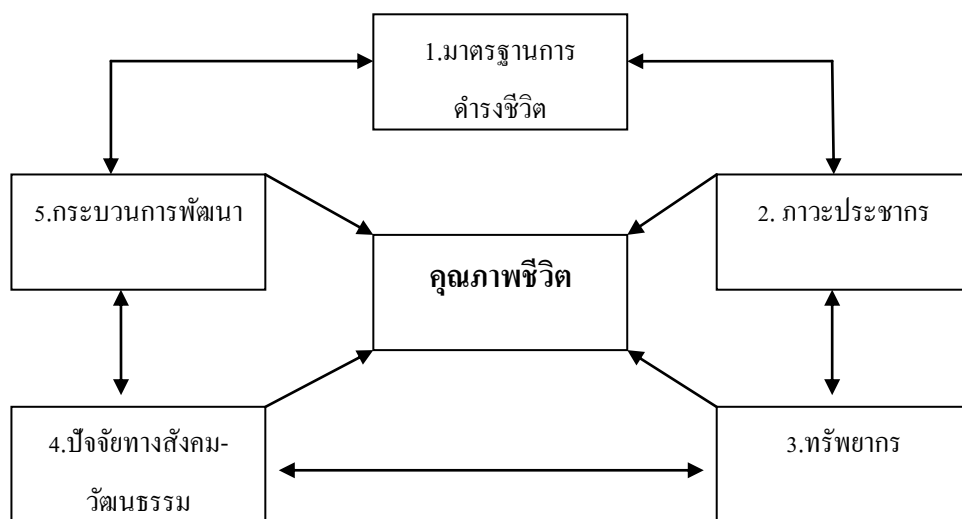
2. ภาวะการเปลี่ยนแปลงประชากร (Population dynamics) ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 5 ประการ คือ อัตราเพิ่มประชากร อัตราการเกิด อัตราการตาย องค์ประกอบด้านอายุ และการย้ายถิ่น รัฐจำเป็นต้องจัดบริการด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สวัสดิการ การศึกษา การแพทย์ และสาธารณสุข ศาสนา สาธารณูปโภคให้พอเหมาะกับขนาดของประชากรแต่ละชุมชนจะเป็นเพศใด ประชากรวัยเด็ก วัยทำงานหรือชรา นั่นคือ ไม่ว่าจะเกิดที่ไหน ตายที่ไหน จะตั้งหลักแหล่งที่ไหน ประกอบอาชีพใด ปริมาณเท่าใดในระยะหนึ่ง จะต้องเกี่ยวข้องกับการจัดการของรัฐทั้งสิ้น

3. ทรัพยากร (Resources) ประกอบด้วย ปัจจัยย่อย 5 ประการ คือ มนุษย์ อาหาร เงินทุน ธรรมชาติ และเทคโนโลยี ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดคือ ทรัพยากรมนุษย์ถ้ามนุษย์มีคุณภาพ มีความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ตัดสินทางเลือกที่ฉลาดในการดำเนินชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพที่ดีจะทำให้ประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติได้อย่างมหาศาล และในทางตรงกันข้าม ทรัพยากรมนุษย์ก็อาจทำลายทุกสิ่งทุกอย่างที่บรรพบุรุษสร้างสมไว้เป็นเวลาอันยาวนานให้สูญสิ้นไปในชั่วพริบตา ดังนั้น ในยุคของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเจริญอย่างมากยิ่งต้องเน้นในเรื่องจิตใจ และคุณธรรมควบคู่กันไปให้มากด้วย ซึ่งเกินกว่ามนุษย์ที่จะสามารถจัดหาทรัพยากรธรรมชาติมาตอบสนองให้ทันกับปริมาณเพิ่มประชากรได้

4. ระดับสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural system) ประกอบด้วยปัจจัย 5 ประการ คือ ระบบสังคม ค่านิยมทางศาสนา วิถีชีวิต ค่านิยมทางวัฒนธรรมและระบอบการปกครอง เป็นที่ทราบกันว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม ไม่สามารถจะแยกตัวอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ จึงต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม เมื่อสังคมขยายตัว และมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นจึงต้องมีระบบ มีกฎเกณฑ์ที่เรียกว่ารูปแบบการปกครองที่นำไปสู่การปฏิบัติที่เกิดจากความเชื่อความศรัทธาและค่านิยมทางศาสนาจนเป็นวิถีชีวิตของสมาชิกนั้นๆ ที่เรียกว่า วัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อความสงบสุขร่วมกัน อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตทุกระดับ อย่างไรก็ตามระบบสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละสังคมย่อมมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันดังปรากฏในแต่ละสังคมและประเทศปัจจุบัน

5. กระบวนการพัฒนา (Process of development) ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 5 ประการ คือ ลำดับความสำคัญของการพัฒนา ประสิทธิภาพและความสามารถของบุคคล การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และการพัฒนาระบบการค้า การพัฒนาเป็นการบวนการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น โดยจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคม สภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติในด้านคุณภาพชีวิตทั้งระดับบุคคล ครอบครัว และประเทศนั้น ดังนั้น ประชากรแต่ละสังคมจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายการมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามที่แต่ละสังคมจะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานได้

อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตทั้ง 5 ประการ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ประดุจลูกโซ่ถ้าประชากรในสังคมใดขาดคุณภาพในปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งย่อมมีผลกระทบถึงข้ออื่นๆ ด้วยซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อระดับคุณภาพชีวิตของประชากรไทยโดยส่วนรวมดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 วงจรสัมพันธ์ขององค์ประกอบคุณภาพชีวิต

กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น มุ่งเน้นคุณภาพชีวิตคนให้ดีขึ้น กระบวนการพัฒนาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตดำเนินการดังนี้ (ชะเอม ยินดี, 2542, หน้า 6)

1. ลำดับความสำคัญของการพัฒนา (Development hierachy) คือ การให้ความสำคัญของการพัฒนาและกำหนดขั้นตอนการพัฒนา โดยพิจารณาว่าสิ่งใดควรดำเนินการก่อนหรือหลัง
2. ประสิทธิภาพและความสามารถของบุคคล (Individual ability) ประชากรที่มีคุณภาพชีวิตดี จะมีประสิทธิภาพและความสามารถในการทำงานสูง ดังนั้นควรมุ่งพัฒนาให้ประชากรได้มี ประสิทธิภาพและความสามารถในการทำงาน
3. การพัฒนาเศรษฐกิจ (Economics development) จำเป็นต้องพัฒนาให้ดีขึ้นเพราะเป็น ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และควรมุ่งการผลิตทางด้านอุตสาหกรรมที่มุ่งเพื่อการค้าอีกด้วย
4. การพัฒนาสังคม (Social development) มุ่งพัฒนาลักษณะนิสัยและค่านิยมของ สมาชิกในสังคม ให้รู้จักหน้าที่ของตนเองสำนึกในหน้าที่การเป็นพลเมืองดีของชาติซึ่งจะนำไปสู่ การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

5. การพัฒนาการค้า (Trade development) ระบบการค้าต้องพัฒนาให้ทันความเปลี่ยนแปลงและการมีประสิทธิภาพกับความต้องการของตลาดโลก

เทคนิคในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ในการสร้างคุณภาพชีวิต มีหลักปฏิบัติดังนี้ (เบญจมาศ เกษมเศรษฐ์ และคณะ, 2520, หน้า 284)

1. การกระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเอง
2. การสังเกตดูการกระทำของผู้อื่น แล้วพิจารณาต้นเหตุและผลแล้วนำมาปฏิบัติด้วยตนเอง
3. การสังเกตดูการกระทำของผู้อื่น และพิจารณาต้นเหตุทางอ้อมด้านวิชาการ
4. การแสดงสวมบทบาท เพื่อแก้ปัญหาในด้านบุคลิกภาพของตนและการแก้ไขตนเอง
5. โดยการสาธิต ต้องมีต้นแบบหรือแบบอย่าง
6. ใช้โสตทัศนอุปกรณ์ เช่น วิทยุทัศน์หรือภาพยนตร์
7. การฝึกซ้ำ โดยใช้หลัก Drill theory เพื่อฝึกทักษะจนเป็นลักษณะนิสัย

การจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิต

การจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถจัดได้หลายลักษณะและหลายด้าน เช่น จัดกิจกรรมโดยบุคคลคนเดียว โดยสมาชิกครอบครัว โดยกลุ่มในสังคม โดยองค์กรของเอกชน หรือโดยองค์กรของรัฐบาล การจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถจัดได้หลายๆ กิจกรรมหรือพร้อมๆ กันก็ได้ดังนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาความต้องการ และการให้ความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่มที่ต้องการจะพัฒนา นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสามารถและความพร้อมด้านบุคคล งบประมาณ เนื้อหา และทรัพยากรอื่นๆ ของผู้ที่ต้องการจะจัดกิจกรรมโดยมากเนื้อหาและรูปแบบการจัดกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมพัฒนาด้านสุขภาพอนามัย กิจกรรมพัฒนาทางการศึกษา กิจกรรมส่งเสริมการวางแผนครอบครัว และกิจกรรมพัฒนาเศรษฐกิจเป็นต้น (ทรงสิริ วิชิรานนท์ และคณะ, 2550, หน้า 42)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพชรรัตน์ ทองหยอด (2555, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในจังหวัดอ่างทอง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) ศึกษาการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลและระดับความพึงพอใจในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน 3) เปรียบเทียบการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหาร 4) เปรียบเทียบการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนและระดับความพึงพอใจในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนและ 5) ศึกษาความสัมพันธ์การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนกับระดับความพึงพอใจในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนกลุ่มตัวอย่างคือหน่วยงานที่รับผิดชอบจำนวน 12 อบต. และประชาชนในจังหวัดอ่างทองจำนวน 400 คนวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าที่ค่าเอฟและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ การองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ประชาชนมีความคิดเห็น ต่อการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ประชาชนมีระดับความพึงพอใจในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมเห็น ด้วยอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ตำแหน่งงาน ต่างกัน มีบริหารจัดการ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงานผล และด้านการจัดงบประมาณ แตกต่างกัน 4) ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพระดับ การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ของประชาชน แตกต่างกัน ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในต่อการพัฒนา และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน แตกต่างกัน 5) การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ ประชาชน ด้านสังคม ด้านสาธารณสุข ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับระดับ ความพึงพอใจในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ระดับปานกลาง (ร้อยละ 80.6)

นิรันดร์ แซ่แต้ (2555, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนโชคดี เทศบาลเมืองแสนสุขจังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ศึกษาเพื่อศึกษาประเมิน

คุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนโชคดี เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้ศึกษาประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนโชคดี เทศบาลเมืองแสนสุข จำนวนรวม 1,610 คน โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนโชคดี เทศบาลเมืองแสนสุข จำนวน 321 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือน ฐานะเศรษฐกิจ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ตอนที่ 2 ข้อมูลคุณภาพชีวิตของประชาชน และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบความเที่ยง (Reliability) ได้ค่า 0.856 ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนโชคดี เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 1 ด้านร่างกาย ประเด็นข้อที่ 2 ด้านจิตใจ ประเด็นข้อที่ 3 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ประเด็นข้อที่ 5 ด้านทั่วไป และประเด็นข้อที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อมตามลำดับ

อาบบุญ คำทิพย์ (2555, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ วัดดัชนีคุณภาพชีวิตและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อดัชนีคุณภาพชีวิตของประชากรในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่ ซึ่งข้อมูลที่น่า มาใช้เป็นข้อมูลปฐมภูมิโดยทำ การเก็บรวบรวมจากประชาชนที่อาศัยอยู่ใน เขตเทศบาลนครเชียงใหม่จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยได้ทำการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตและปัจจัยที่ ส่งผลต่อดัชนีคุณภาพชีวิตของประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้วยแบบจำลองโพรบิตแบบ เรียงลำดับ (Ordered probit model) และการวิเคราะห์ผลกระทบส่วนเพิ่มต่อหน่วย (Marginal effect) เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น (เพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรมและการศึกษา ด้านสวัสดิการ สังคม ด้านความมั่นคง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านปัจจัยการอยู่อาศัยด้านการบริหารจัดการ ด้านชีวิต ชุมชน) และตัวแปรตาม (คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่) ผลการศึกษาใน ครั้งนี้ พบว่าประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ ก่อนข้างมาก ส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อดัชนีคุณภาพชีวิตของประชากรในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่นั้น พบว่า ดัชนีคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับก่อนข้างมาก ในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลต่อดัชนีคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ นั้น พบว่า ตัวแปรด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรมและการศึกษา ด้านสวัสดิการสังคม ด้านความมั่นคง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านปัจจัยการอยู่อาศัย ด้านการบริหารจัดการ ด้านชีวิตชุมชน มีนัยสำคัญทางสถิติต่อระดับคุณภาพชีวิตของ

ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในส่วนของการ วิเคราะห์ข้อมูลทางประชากร ที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในแต่ละด้านนั้น พบว่า เพศส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อปัจจัยด้านวัฒนธรรมและการศึกษา อายุส่งผลกระทบต่ออย่างมี นัยสำคัญต่อปัจจัยด้านความมั่นคง สถานภาพสมรสและระดับการศึกษา ส่งผลกระทบต่ออย่างมี นัยสำคัญต่อปัจจัยด้านวัฒนธรรมและการศึกษา และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สถานภาพการทำงาน ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อ ปัจจัยด้านสวัสดิการสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านการอยู่อาศัย และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ โดยข้อเสนอแนะเชิงนโยบายครั้งนี้ คือ การนำ เอาจรูปแบบ และผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลหรือแนวทางในการวางแผนเพื่อรับมือกับปัญหาต่างๆ ที่มาพร้อมกับ ความศิวิไลซ์ของจังหวัดเชียงใหม่ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

จักรพงษ์ เกษื่น (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติ ในเขตกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณี โครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง อาคารแฝดเต่า มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตและศึกษาปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติโดยใช้วิธีการศึกษา ตามแนวทางวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง อาคารแฝดเต่า จำนวน 310 หน่วย (ครัวเรือน) ผลการศึกษา พบว่า ผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง อาคารแฝดเต่า มี คุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11) สำหรับผลการศึกษาคคุณภาพ รายด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตใน 3 ด้าน ได้แก่ คุณภาพชีวิต ด้านร่างกาย คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ และคุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65, 3.47, 3.14 ตามลำดับ) มีเพียงคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม เพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับไม่ดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.31) สำหรับการศึกษาตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านข้อมูลพื้นฐาน ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม โดยมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 19 ตัวแปร พบว่า มีตัวแปรอิสระ 9 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ดังนี้ระดับการศึกษาและการสนับสนุนทางสังคมจากสมาชิกครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง และส่วนของรายได้รวมครัวเรือน การมีกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวการมีความรักความเคารพ และนับถือต่อกันการมีส่วนร่วมใน การปรึกษาหรือตัดสินใจเรื่องสำคัญของครอบครัวการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและแก้ปัญหาขัดแย้งด้วยเหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/เพื่อนบ้าน และการสนับสนุนทางสังคมจากญาติ/พี่น้อง มีความสัมพันธ์บวกกับคุณภาพชีวิตในระดับต่ำ สำหรับการ

อธิบายความผั่งแปรของคุณภาพชีวิต พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจาก ครอบครัวระดับ การศึกษา และรายได้ร่วมครัวเรือนสามารถร่วมอธิบายความผั่งแปรของคุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 17.1

สามารถ ส่งางม (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล เมืองลัดหลวงอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับคุณภาพ ชีวิตของประชาชน เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลัดหลวง อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนที่อาศัย อยู่ในเขตเทศบาลเมืองลัดหลวง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.883 สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบ (t-test) ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ทดสอบสมมติฐานความ แตกต่างระหว่างกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นแบบเป็น ขึ้นตอนทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับคุณภาพชีวิตผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลัดหลวง มีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง คุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพกายอยู่ในระดับปานกลาง และคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพจิตอยู่ในระดับดี 2) ผลการ เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตโดยรวม ด้านสุขภาพกาย และด้านสุขภาพจิต ของประชาชน ในเขต เทศบาลเมืองลัดหลวง จำแนกตามอาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ข้อครอบครัว รายจ่ายของ ครอบครัว จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน มีความแตกต่างกัน ส่วน ประชาชนที่มีเพศ และสถานการณทำงานแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และ3) ปัจจัยที่ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตโดยรวมของประชาชน คือ ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยและ สภาพแวดล้อมที่ เหมาะสม และปัจจัยด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยปัจจัยที่ส่งผล ต่อระดับ คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกาย คือ ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และปัจจัยด้าน ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพชีวิตด้าน สุขภาพจิต คือ ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปัจจัยด้าน โอกาสเข้าถึงบริการสังคม พื้นฐานและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชน และปัจจัยด้านความ มั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

พงศัชย เกาะหมาก (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลนคร นนทบุรีในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เยาวชนและครอบครัว ชุมชน ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัด

นนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลนครนนทบุรีในการพัฒนาชุมชน ตำบลท่าทราย ด้านคุณภาพชีวิตเยาวชนและครอบครัว ศึกษาพฤติกรรมการคุณภาพชีวิตเยาวชนและครอบครัว และกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนและครอบครัว ในพื้นที่ตำบลท่าทราย โดยการศึกษาที่ใช้วิจัยเป็นแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย ประชาชนชุมชน จำนวน 3 คน คณะกรรมการชุมชน จำนวน 3 คน และประชาชนในตำบลท่าทราย จำนวน 3 คน โดยผู้วิจัยลงพื้นที่ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่างนำผลการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสรุปผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนโดยรวมต่อบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลนครนนทบุรีในการพัฒนาชุมชนตำบลท่าทรายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนและครอบครัว พบว่าเห็นด้วยกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาชิกสภาเทศบาลนครนนทบุรี เขต 4 อยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ พบว่าด้านความจำเป็นขั้นพื้นฐาน สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทมาก เพราะมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้รับการบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ด้านประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทปานกลาง เพราะการบริหารจัดการยังไม่ทั่วถึง ด้านรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิตของสมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทปานกลาง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง ด้านประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นอยู่และกำหนดชีวิตของตนเองและชุมชน สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทมาก เพราะมีการผลักดันและสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงาน โครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านจิตใจแก่ประชาชน ประชาชนมีจิตสำนึกและส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทมาก เพราะมีการรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนหรือสถานศึกษามีการปลูกจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชน โดยการจัดกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนในท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจและร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

ปกรณ์ วามวานิชย์ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชน : กรณีศึกษาตำบลวารินชำราบและตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชน อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ทั้งนี้เพื่อเป็นการศึกษาถึงลักษณะคุณภาพชีวิตที่ดีและปัจจัยกำหนดคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยลักษณะของการมีคุณภาพชีวิตที่ดีนั้นสามารถวัดได้ด้วย “เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน” (Basic minimum needs) โดยประกอบด้วยชุดคำถาม 24 ข้อ ประกอบกับการศึกษาถึงปัจจัยกำหนดคุณภาพชีวิต ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้เลือกศึกษาประเด็นที่เป็นสาเหตุของคุณภาพชีวิต ได้แก่ ความเท่าเทียมกันทางสังคม ลักษณะการมีส่วนร่วมในชุมชน ระดับการพัฒนาของท้องถิ่น และการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนตำบลวารินชำราบ และประชาชน

ตำบลแสนสุข ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) มาใช้ศึกษาถึงปรากฏการณ์คุณภาพชีวิต รวมทั้งสิ้น 395 ตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคทางสถิติต่อไปนี้คำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ อันได้แก่ สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาและการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ Independent-samples, t-test, One-way Anova และ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient เพื่อตอบวัตถุประสงค์และทดสอบสมมุติฐาน ผลการศึกษาปรากฏว่าคุณภาพชีวิตประชาชน ตำบลวารินชำราบ และตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อธิบายได้ ดังนี้ 1. คุณภาพชีวิตประชาชน ตำบลวารินชำราบและตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับดี 2. คุณลักษณะประชากรที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่าง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าข้อมูลที่จำแนกตามกลุ่มเพศ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร รายได้ และรายได้ต่อครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อบัจจัยลักษณะคุณภาพชีวิต และ 3. ปัจจัยกำหนด คุณภาพชีวิต ได้แก่ ความเท่าเทียมกันในสังคม พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินชีวิต ชุมชน ระดับการพัฒนาของพื้นที่ และการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต โดยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินชีวิตชุมชน ($r = 0.923$) และการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ($r = 0.591$) มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง และระดับการพัฒนาของพื้นที่ ($r = 0.287$) มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วินัย อ่ำดวง (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวมุขมนตรีสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวมุขมนตรีสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม และ 2) เปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และอาชีพ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวมุขมนตรีสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอ เมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายได้ พบว่าในด้าน ร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ ชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง และ 2) ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา

สถานภาพสมรส และอาชีพต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่เป็นเพศชาย มีคุณภาพชีวิตดีกว่าเพศหญิง ประชาชนที่มีอายุ 48-60 ปี มีระดับคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนทุกช่วงอายุ ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแยกกันอยู่มีระดับคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง และประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนที่มีอาชีพบริการ และรับจ้าง ในทุกด้าน

สาวิตรี เมืองมุงคุณ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประการแรก เพื่อศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านครอบครัว ด้านรายได้ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านสวัสดิการ ประการที่สอง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรีกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลโดยจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตโดยถามจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งกำหนดในการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ใช้วิธีการเก็บแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ในการศึกษาครั้งนี้จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 319 คน ประมวลผลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติ t-test และ ค่าสถิติ one-way ANOVA ผลการศึกษา โดยภาพรวมคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับดี อันดับที่ 1 คือด้านที่อยู่อาศัยมีคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อยู่ในระดับดีมาก อันดับรองลงมาคือด้านครอบครัวคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อยู่ในระดับดีมาก และอันดับสุดท้าย คือด้านสวัสดิการคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อยู่ในระดับดี ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ มีผลทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง มีคุณภาพชีวิตต่างกัน จากผลการศึกษาพบว่าเทศบาลตำบลเนินสูงควรให้ความสำคัญและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเพศหญิงมากขึ้น โดยในด้านสุขภาพควรจัดให้มีศูนย์สุขภาพขึ้น เพื่อส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายเป็นประจำ การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว หรือกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพศ

หญิง เช่น การจัดทีมเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครสาธารณสุขออกเยี่ยมตามบ้านเพื่อแนะนำให้ความรู้ในการดูแลตนเองและคนในครอบครัวเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กลุ่มประชาชนที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป จะมีคุณภาพชีวิตที่ต่างจากกลุ่มอื่นๆ ควรส่งเสริมให้ได้รับการตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดสวัสดิการในด้านต่างๆ เช่น เบี้ยยังชีพการรักษาพยาบาล การจัดเตรียมฝึกอาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน การจัดตั้งกลุ่มชมรมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมร่วมกันให้ประชาชนได้มีการพบปะสังสรรค์หรือการประชุมให้บ่อยขึ้นเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาในอนาคตได้เป็นอย่างดี ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มที่ไม่เคยเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่าทุกกลุ่ม ต้องให้ความสำคัญกับกลุ่มที่ไม่เคยเรียนเพราะการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและเป็นรากฐานในการพัฒนาคน ควรส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองและคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป ผลการศึกษารายได้ พบว่าประชาชนที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท มีคุณภาพชีวิตต่ำกว่ากลุ่มอื่น ควรให้ความสำคัญโดยจัดให้มีการเรียนรู้แนะนำการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น จัดร้านค้าสวัสดิการจำหน่ายสินค้าในราคาถูกกว่าท้องตลาด รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในดำรงชีวิต

รัฐการณ์ นวมานะ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ จำแนกตามสถานภาพของประชาชน โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 382 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการศึกษา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 51.31 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 34.29 มีระดับการศึกษาสูงสุดประถมศึกษา ร้อยละ 50.26 มีสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 63.88 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 39.01 และมีรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท ร้อยละ 51.83 2) คุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ในภาพรวมประชาชนมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายด้าน พบว่า ประชาชนมี

คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากในด้านร่วมใจพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลางในด้านมีบ้านอาศัย ด้านรายได้ก้าวหน้า และด้านปลูกฝังค่านิยมไทยเป็นลำดับสุดท้าย และ3) ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชน ในด้านฝึกฝนการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชนในด้านสุขภาพดี ด้านฝึกฝนการศึกษา ด้านร่วมใจพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านรายได้ก้าวหน้ามีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ประชาชนในด้านฝึกฝนการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และด้าน รายได้ก้าวหน้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มีสถานภาพสมรส ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชนในด้านสุขภาพดี และด้านร่วมใจพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตด้านปลูกฝังค่านิยมไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณภาพชีวิตประชาชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 2 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปีวิจัย	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ตัวแปร
2555	เพชรรัตน์ ทองหยอด	การบริหารจัดการขององค์กร การบริหารส่วนตำบล ด้าน การพัฒนาและส่งเสริม คุณภาพชีวิตที่มีผลต่อความ พึงพอใจของประชาชนใน จังหวัดอ่างทอง	ตัวแปรอิสระ 1. ปัจจัยส่วนบุคคลของ ผู้บริหาร ได้แก่ เพศ อายุ สถาน ภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ดำรง ตำแหน่ง 2. ปัจจัยส่วนบุคคลของ ประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ สถาน ภาพสมรส จำนวนสมาชิกใน ครอบครัว ตัวแปรตาม 1. การบริหารจัดการ บริหารส่วนตำบล ด้านการวางแผน ด้านการจัดการ ด้านการอำนวย ด้านการประสานงาน ด้านการรายงาน ผลด้านการจัดงบประมาณ ด้านการจัด

บุคลากร

2. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสังคม ด้านสาธารณสุข ด้านสาธารณสุขปโภค ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีวิจัย	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ตัวแปร
			3. ความพึงพอใจในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านที่อยู่อาศัย ด้านอาชีพและสภาพของงานที่ทำ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
2555	นิรันดร์ แซ่แต้	คุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนโชคดีเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี	ตัวแปรอิสระ 1. เพศ 2. อายุ 3. สถานภาพสมรส 4. ระดับการศึกษา 5. เพศ 6. อายุ 7. สถานภาพสมรส 8. ระดับการศึกษา

9. อาชีพ
10. รายได้ของครัวเรือน
11. ฐานะเศรษฐกิจ
12. จำนวนสมาชิกใน
ครอบครัว

ตัวแปรตาม

1. ด้านร่างกาย
2. ด้านจิตใจ

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีวิจัย	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ตัวแปร
			<ol style="list-style-type: none"> 3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 4. ด้านสิ่งแวดล้อม 5. ด้านทั่วไป
2555	อาบบนุญ คำทิพย์	คุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	ตัวแปรอิสระ <ol style="list-style-type: none"> 1. เพศ 2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3. อายุ 4. สถานภาพสมรส 5. ระดับการศึกษา 6. สถานภาพการทำงาน ตัวแปรตาม <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านเศรษฐกิจ 2. ด้านวัฒนธรรมและการศึกษา 3. ด้านสวัสดิการสังคมด้าน

- ความมั่นคง
4. ด้านสิ่งแวดล้อม
 5. ด้านปัจจัยการอยู่อาศัย
 6. ด้านการบริหารจัดการ
 7. ด้านชีวิตชุมชน

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีวิจัย	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ตัวแปร
2554	สามารถ สง่างาม	คุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองลัดหลวง อำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ	ตัวแปรอิสระ 1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานะการทำงาน อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ของครอบครัว รายจ่ายต่อเดือน ของครอบครัว จำนวนสมาชิกใน ครอบครัว และระยะเวลาที่ อาศัย อยู่ในท้องถิ่น 2. ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยและ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม 3. ปัจจัยด้านโอกาสเข้าถึง บริการสังคมพื้นฐานและการมี ส่วนร่วมในการ พัฒนาความ เป็นอยู่ของตนเองและชุมชน 4. ปัจจัยด้านความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตัวแปรตาม

			<ol style="list-style-type: none"> 1. สุขภาพกาย 2. สุขภาพจิต
2554	จักรพงษ์ เกษเ็น	คุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานคร	ตัวแปรอิสระ <ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป 2. สัมพันธภาพในครอบครัว 3. การสนับสนุนทางสังคม

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีวิจัย	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ตัวแปร
			ตัวแปรตาม <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านร่างกาย 2. ด้านจิตใจ 3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 4. ด้านสิ่งแวดล้อม
2554	พงศ์ชัย เกษะหมาก	บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลนครนนทบุรีในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนและครอบครัว ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี	ตัวแปรอิสระ <ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาชนชุมชน 2. คณะกรรมการชุมชนประชาชน ตัวแปรตาม <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านความจำเป็นขั้นพื้นฐาน 2. ด้านประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต 3. ด้านรายได้ 4. ด้านประชาชนมีส่วนร่วม

- ร่วมในการพัฒนาความ
เป็นอยู่และกำหนดชีวิต
ของตนเองและชุมชน
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีวิจัย	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ตัวแปร
2553	ปกรณ์ วามวานิชย์	คุณภาพชีวิตของประชาชน กรณีศึกษาดำบลวารินชำราบ และตำบลแสนสุข จังหวัด อุบลราชธานี	ตัวแปรอิสระ 1. เพศ 2. อายุ 3. สถานภาพสมรส 4. จำนวนบุตร 5. วุฒิการศึกษา 6. อาชีพ 7. รายได้ 8. รายได้ต่อครัวเรือน ตัวแปรตาม 1. ความเท่าเทียมกันใน สังคม 2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วม ในการดำเนินชีวิตชุมชน 3. ระดับการพัฒนาของ พื้นที่ 4. การดำเนินชีวิตตามแนว

เศรษฐกิจพอเพียง

2552	วินัย อ่ำดวง	คุณภาพชีวิตของประชาชน ชาวชุมชนสะพานสาม ตำบล ท้ายบ้าน อำเภอเมือง สมุทรปราการ จังหวัด สมุทรปราการ	ตัวแปรอิสระ 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. สถานภาพสมรส 5. อาชีพ
------	--------------	---	--

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีวิจัย	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ตัวแปร
			ตัวแปรตาม 1. ด้านร่างกาย 2. ด้านจิตใจ 3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 4. ด้านสภาพแวดล้อม
2551	สาวิตรี เมืองมุงคุณ	คุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี	ตัวแปรอิสระ 1. เพศ 2. อายุ 3. สถานภาพสมรส 4. การศึกษา 5. อาชีพ 6. รายได้ ตัวแปรตาม 1. ด้านสุขภาพ 2. ด้านการศึกษา

3. ด้านที่อยู่อาศัย
4. ด้านครอบครัว
5. ด้านรายได้
6. ด้านการมีส่วนร่วม
7. ด้านสวัสดิการ

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีวิจัย	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ตัวแปร
2550	รัชฎาภรณ์ นวมนาคะ	คุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ตัวแปรอิสระ <ol style="list-style-type: none"> 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษาสูงสุด 4. อาชีพ 5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตัวแปรตาม <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านสุขภาพดี 2. ด้านมีบ้านพักอาศัย 3. ด้านค่าใช้จ่ายการศึกษา 4. ด้านรายได้ก้าวหน้า 5. ด้านปลูกฝังค่านิยม 6. ด้านร่วมใจพัฒนา

จากการวิเคราะห์และทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรจากการวิจัยครั้งนี้
ได้ทั้งหมด 4 ตัวแปร ดังนี้

1. ด้านร่างกาย
2. ด้านจิตใจ
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม
4. ด้านสภาพแวดล้อม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เพื่อศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชากรในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,397 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จากการศึกษาวิธีการคำนวณโดยใช้สูตร ได้แก่

1.2.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) (อ้างถึงใน บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2546, หน้า 97) โดยมีสัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ .05 ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้ สูตรในการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) (อ้างถึงใน บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2546, หน้า 97)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ ค่าคลาดเคลื่อนที่ยอมรับของกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{7,397}{1 + (7,397 \times 0.05^2)} \\ &= \frac{7,397}{19.4925} \\ &= 379.47 \approx 380 \end{aligned}$$

1.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Stratified w random sampling) โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ (สุทธิติ ชันติยะ และคณะ, 2554, หน้า 106-107)

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มชั้น} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

เทศบาลตำบลบ้านสร้าง	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ 1	221	11
หมู่ที่ 2	72	4
หมู่ที่ 3	191	10
หมู่ที่ 4	589	30
หมู่ที่ 5	2,450	126
หมู่ที่ 6	338	17
หมู่ที่ 7	3,447	177
หมู่ที่ 8	89	5
รวม	7,397	380

ที่มา : เทศบาลตำบลบ้านสร้าง, 2557, หน้า 9

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เรื่อง บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประกอบอาชีพ และรายได้ แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสภาพแวดล้อม จำนวน 24 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ล้วน สายยศ, 2538, หน้า 156-157)

- 5 คะแนน หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นการศึกษาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้คำถามชัดเจน สามารถสื่อความหมายได้ตรงประเด็นและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อนำไปดำเนินการ ดังนี้

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity)

2.1.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย และด้านการศึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

ผศ.ดร.อดิศร ภู่อสาระ	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ดร.ภาคิน โขติเวชย์ศิลป์	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ดร.นพดล อมรเวช	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์และจัดการ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
นางสาวรัตนา กลัปกليب	ปลัดเทศบาลตำบลบ้านสร้าง
นายเลิศชาย ณ นคร	อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานอัยการคดีอาญา 2ภาค 1

2.1.2 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญ ได้พิจารณาความเที่ยงตรง และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruency : IOC) โดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 64)

ให้คะแนน +1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0	ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเสร็จแล้ว นำมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบกับเกณฑ์ ดังแสดงในภาคผนวก ข

2.2 ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้แก้ไขหรือให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อนำไปสู่กระบวนการทดสอบความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลำตาเสา จำนวน 30 คน และผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนน และนำไปคำนวณหาความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach- α โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมเท่ากับ 0.874 (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2549, หน้า 443 - 449)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้
ขั้นที่ 1 ขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และวิธีการเก็บแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ตลอดจนถึงการรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม มาตรวจดูความสมบูรณ์ในแต่ละข้อ และนับจำนวนแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ เมื่อได้ข้อมูลครบ ผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามอีกครั้ง จากนั้นนำแบบสอบถามข้อมูลที่ได้ลงรหัสแล้วประมวลผล โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วยปัจจัย ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ซึ่งมีเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย ตอนที่ 2 ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

คะแนนเฉลี่ย	4.51–5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51–4.50	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51–3.50	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51–2.50	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00–1.50	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

4.2 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test (Independent samples) และ f-test (One-way ANOVA)

ซึ่งมีเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย ตอนที่ 2 ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

คะแนนเฉลี่ย	4.51–5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51–4.50	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51–3.50	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51–2.50	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00–1.50	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

5.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.2.1 ความถี่ (Frequency)

5.2.2 ร้อยละ (Percentage)

5.2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

5.2.5 ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า ที (t-test) และการทดสอบ One-way ANOVA (f-test) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหากพบว่าค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างจะวิเคราะห์ด้วยวิธีการของ Fisher's Least Significant Difference (LSD)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษาได้นำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยหาความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วยปัจจัย ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพและรายได้ ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test (Independent samples) และ F-test (One-way ANOVA)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมาย ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง
อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นคุณภาพชีวิตของประชาชน
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

SS	แทน	ผลบวกกำลังสอง (Sum of squares)
MS	แทน	ค่ากำลังสองเฉลี่ย (Mean squares)
df	แทน	ค่ากำลังสองเฉลี่ย (Degrees of freedom)
t	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณา (T-distribution)
f	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาความมีนัยสำคัญ (F-distribution)
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้ ผลการวิเคราะห์โดยหาจำนวน และร้อยละ แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(n = 380)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	160	42.10
หญิง	220	57.90
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	42	11.10
21 - 30 ปี	114	30.00
31 - 40 ปี	82	21.60
41 - 50 ปี	89	23.40
51 - 60 ปี	33	8.70
61 ปี ขึ้นไป	20	5.30

ตาราง 4 (ต่อ)

(n = 380)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	36	9.50
มัธยมศึกษาตอนต้น	48	12.60
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	77	20.30
อนุปริญญา / ปวส.	98	25.80
ปริญญาตรี	105	27.60
สูงกว่าปริญญาตรี	16	4.20
4. ประกอบอาชีพ		
นักเรียน / นักศึกษา	48	12.60
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	37	9.70
รับจ้างทั่วไป	91	23.90
ธุรกิจส่วนตัว	85	22.40
พนักงานบริษัท / โรงงาน	101	26.60
อื่นๆ	18	4.70
5. รายได้ (ต่อเดือน)		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	53	13.90
5,001 – 10,000 บาท	85	22.40
10,001 – 20,000 บาท	140	36.80
20,001 – 30,000 บาท	64	16.80
30,001 บาทขึ้นไป	38	10.00

จากตาราง 4 พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 57.90 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 30 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 และมีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง
ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน**

คุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วยปัจจัย ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม รายละเอียดแสดงในตาราง 5 - 8

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย

บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านร่างกาย	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. เทศบาลจัดกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน	3.49	0.94	มาก
2. เทศบาลบริการตรวจสอบสุขภาพแก่ประชาชนเป็นประจำทุกปี	3.24	1.01	ปานกลาง
3. เทศบาลจัดสถานที่ให้มีการรักษาพยาบาลจากศูนย์บริการสาธารณสุข	3.30	1.02	ปานกลาง
4. เทศบาลจัดให้มีการฉีดพ่นยาป้องกันการแพร่พันธุ์ของยุงลาย	3.53	0.98	มาก
5. เทศบาลจัดกิจกรรมชมรมแอโรบิค	3.37	1.06	ปานกลาง
6. เทศบาลได้จัดให้มีลานกีฬา หรือสถานที่ออกกำลังกายที่มีมาตรฐานแก่ประชาชน	3.52	0.99	มาก
รวม	3.51	0.84	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$ และ S.D. = 0.84) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เทศบาลจัดให้มีการฉีดพ่นยาป้องกันการแพร่พันธุ์ของยุงลาย ($\bar{X} = 3.53$ และ S.D. = 0.98) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เทศบาลบริการตรวจสอบสุขภาพแก่ประชาชนเป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 3.24$ และ S.D. = 1.01)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาล
ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ

บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านจิตใจ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. เทศบาลส่งเสริมให้ร่วมทำบุญตักบาตรหรือ ปฏิบัติศาสนกิจในวันสำคัญทางศาสนา	3.54	0.96	มาก
2. เทศบาลส่งเสริมกิจกรรมงานประเพณีและ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น	3.62	0.98	มาก
3. เทศบาลมีการจัดบริการช่วยเหลือแก่ประชาชน ผู้ประสบภัยหรือผู้ด้อยโอกาส	3.16	0.94	ปานกลาง
4. เทศบาลรณรงค์ให้ลด ละ เลิก อบายมุขต่างๆ	3.16	1.01	ปานกลาง
5. เทศบาลจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เพื่อให้ประชาชนได้มีสถานที่พักผ่อนและ ออกกำลังกาย	3.38	0.92	ปานกลาง
6. เทศบาลได้มีการจัดกิจกรรมหรือการละเล่นที่ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เช่น การแข่งขันหมากลูกไทย การอนุรักษ์ ศิลปะแม่ไม้มวยไทย เป็นต้น	3.37	0.99	ปานกลาง
รวม	3.46	0.81	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง
ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.46$ และ S.D. = 0.81) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เทศบาลส่งเสริม
กิจกรรมงานประเพณีและวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.62$ และ S.D. = 0.98) สำหรับข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เทศบาลมีการจัดบริการช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้ประสบภัยหรือผู้ด้อยโอกาส
($\bar{X} = 3.16$ และ S.D. = 0.94) และเทศบาลรณรงค์ให้ลด ละ เลิกอบายมุขต่างๆ ($\bar{X} = 3.16$ และ S.D. = 1.01)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม

บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์แก่ชุมชน	3.26	0.91	ปานกลาง
2. เทศบาลจัดโครงการพัฒนาอาชีพให้แก่กลุ่ม แม่บ้านและประชาชนที่สนใจ	3.29	0.99	ปานกลาง
3. เทศบาลได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ใน การประกอบอาชีพ	3.24	1.01	ปานกลาง
4. เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนทำกิจกรรมที่ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน	3.33	0.94	ปานกลาง
5. เทศบาลส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานของท้องถิ่น	3.25	1.02	ปานกลาง
6. เทศบาลได้จัดช่องทางในการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน	3.54	0.95	มาก
รวม	3.40	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$ และ $S.D. = 0.82$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เทศบาลได้จัดช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.54$ และ $S.D. = 0.95$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เทศบาลได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.24$ และ $S.D. = 1.01$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม

บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. เทศบาลมีระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่ง ปฏิกูลในชุมชนที่ได้มาตรฐาน	3.40	0.91	ปานกลาง
2. เทศบาลจัดให้มีจุดทิ้งขยะในชุมชนเพียงพอ กับความต้องการ	3.41	0.96	ปานกลาง
3. เทศบาลพัฒนาแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพื่อการ อุปโภคบริโภคของประชาชน	3.28	0.94	ปานกลาง
4. เทศบาลมีการปรับปรุงระบบประปาที่มี ประสิทธิภาพ	3.43	0.94	ปานกลาง
5. เทศบาลมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชน	3.46	0.93	ปานกลาง
6. เทศบาลสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงความ สำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แก่ประชาชน	3.33	0.98	ปานกลาง
รวม	3.37	0.84	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$ และ S.D. = 0.84) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เทศบาลมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชน ($\bar{X} = 3.46$ และ S.D. = 0.93) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ เทศบาลพัฒนาแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน ($\bar{X} = 3.28$ และ S.D. = 0.94)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในภาพรวม

ภาพรวม	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย	3.51	0.84	มาก
2. บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ	3.46	0.81	ปานกลาง
3. บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.40	0.82	ปานกลาง
4. บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม	3.37	0.84	ปานกลาง
รวม	3.41	0.81	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$ และ $S.D. = 0.81$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย ($\bar{X} = 3.51$ และ $S.D. = 0.84$) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.37$ และ $S.D. = 0.84$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง
ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน รายละเอียดตามตาราง 10 - 15

มีสมมุติฐานเพื่อการทดสอบ ดังนี้

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน แตกต่างกัน

ตาราง 10 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามเพศ

บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน	ชาย		หญิง		t	Sig
	n = 160		n = 220			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านร่างกาย	3.46	0.83	3.54	0.85	-.841	.700
2. ด้านจิตใจ	3.41	0.79	3.49	0.82	-.944	.721
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.35	0.82	3.44	0.81	-1.019	.369
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.37	0.87	3.36	0.81	-.121	.211
รวม	3.43	0.83	3.40	0.80	-.435	.556

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนทั้ง เพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

ตาราง 11 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามอายุ

บทบาทของเทศบาลต่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชน		อายุ				
		SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	10.958	5	2.192	3.158	.008*
	ภายในกลุ่ม	259.531	374	.694		
	รวม	270.489	379			
2. ด้านจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	3.533	5	.707	1.084	.369
	ภายในกลุ่ม	243.707	374	.652		
	รวม	247.239	379			
3. ด้านความสัมพันธ์ทาง สังคม	ระหว่างกลุ่ม	8.788	5	1.758	2.701	.021*
	ภายในกลุ่ม	243.412	374	.651		
	รวม	252.200	379			
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	5.000	5	1.000	1.438	.210
	ภายในกลุ่ม	260.156	374	.696		
	รวม	265.155	379			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	5.155	5	1.031	1.584	.164
	ภายในกลุ่ม	243.479	374	.651		
	รวม	248.634	379			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพื่อให้ทราบว่

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนคู่ไบบ้างที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Fisher's LSD ได้ผลแสดงดังตาราง 12

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's LSD

อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปี ขึ้นไป
ต่ำกว่า 20ปี						.6583
21-30 ปี					.3505*	.7285
31-40 ปี						.5933
41-50 ปี						.5469*
51-60 ปี						
61 ปีขึ้นไป						

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's LSD พบว่า มีคู่ที่แตกต่างกัน ได้แก่ 1) ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป (.6583) 2) ประชาชนที่มีอายุ 21-30 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี (.3505) และอายุ 61 ปีขึ้นไป (.7285) 3) ประชาชนที่มีอายุ 31-40 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป (.5933) และ 4) ประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป (.5469)

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's LSD

อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 20ปี					.3810*	.6476*
21-30 ปี					.3202*	.5868*
31-40 ปี						.5451*
41-50 ปี						.4764*
51-60 ปี						
61 ปีขึ้นไป						

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 13 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's LSD พบว่า มีคู่ที่แตกต่างกันได้แก่ 1) ประชาชนที่มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี (.3810) และอายุ 61 ปีขึ้นไป (.6476) 2) ประชาชนที่มีอายุ 21-30 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี (.3202) และอายุ 61 ปีขึ้นไป (.5868) 3) ประชาชนที่มีอายุ 31-40 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มี 61 ปีขึ้นไป (.5451) และ 4) ประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มี 61 ปีขึ้นไป (.4764)

ตาราง 14 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา

บทบาทของเทศบาลต่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชน	ระดับการศึกษา					
		SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	4.953	5	.991	1.395	.225
	ภายในกลุ่ม	265.536	374	.710		
	รวม	270.489	379			
2. ด้านจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	1.520	5	.304	.463	.804
	ภายในกลุ่ม	245.719	374	.657		
	รวม	247.239	379			
3. ด้านความสัมพันธ์ทาง สังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.930	5	.586	.879	.495
	ภายในกลุ่ม	249.270	374	.666		
	รวม	252.200	379			
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2.235	5	.447	.636	.673
	ภายในกลุ่ม	262.921	374	.703		
	รวม	265.155	379			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.017	5	.403	.612	.691
	ภายในกลุ่ม	246.617	374	.659		
	รวม	248.634	379			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

ตาราง 15 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามการประกอบอาชีพ

บทบาทของเทศบาลต่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชน	การประกอบอาชีพ					
		SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	7.031	5	1.406	1.996	.078
	ภายในกลุ่ม	263.459	374	.704		
	รวม	270.489	379			
2. ด้านจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	7.527	5	1.505	2.349	.041*
	ภายในกลุ่ม	239.713	374	.641		
	รวม	247.239	379			
3. ด้านความสัมพันธ์ทาง สังคม	ระหว่างกลุ่ม	12.280	5	2.456	3.828	.002*
	ภายในกลุ่ม	239.920	374	.641		
	รวม	252.200	379			
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	8.795	5	1.759	2.566	.027*
	ภายในกลุ่ม	256.361	374	.685		
	รวม	265.155	379			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	8.828	5	1.766	2.754	.019*
	ภายในกลุ่ม	239.806	374	.641		
	รวม	248.634	379			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามการประกอบอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 และเพื่อให้ทราบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ใบบ้างที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Fisher's LSD ได้ผลแสดงดังตาราง 16 - 18

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ จำแนกตามการประกอบอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's LSD

การประกอบอาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว	พนักงานบริษัท/โรงงาน	อื่นๆ
นักเรียน/นักศึกษา						
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ				.3692	.3994	
รับจ้างทั่วไป				.2409	.2711	
ธุรกิจส่วนตัว						
พนักงานบริษัท/โรงงาน						
อื่นๆ						

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 16 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ จำแนกตามการประกอบอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's LSD พบว่า มีคู่ที่แตกต่างกันได้แก่ 1) ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว (.3692) และอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน (.3994) และ 2) ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นต่อ

บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว (.2409) และอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน (.2711)

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม จำแนกตามการประกอบอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's LSD

การประกอบอาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว	พนักงานบริษัท/โรงงาน	อื่นๆ
นักเรียน/นักศึกษา					.3163*	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ				.4132*	.6105*	.5060*
รับจ้างทั่วไป					.3267*	
ธุรกิจส่วนตัว						
พนักงานบริษัท/โรงงาน						
อื่นๆ						

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 17 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม จำแนกตามการประกอบอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's LSD พบว่า มีคู่ที่แตกต่างกัน ได้แก่ 1) ประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน (.3163) 2) ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็น

ต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว (.4132) อาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน (.6105) และอาชีพอื่นๆ (.5060) และ 3) ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน (.3267)

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามการประกอบอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's LSD

การประกอบอาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว	พนักงานบริษัท/โรงงาน	อื่นๆ
นักเรียน/นักศึกษา					.3590*	.4965*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ						
รับจ้างทั่วไป					.3234*	.4609*
ธุรกิจส่วนตัว						
พนักงานบริษัท/โรงงาน						
อื่นๆ						

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 18 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามการประกอบอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Fisher's LSD พบว่า มีคู่ที่แตกต่างกันได้แก่ 1) ประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน (.3590) และอาชีพอื่นๆ (.4965) และ 2) ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน (.3234) และอาชีพอื่นๆ (.4609)

ตาราง 19 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามรายได้

บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน		รายได้				
		SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	4.340	4	1.085	1.529	.193
	ภายในกลุ่ม	266.149	375	.710		
	รวม	270.489	379			
2. ด้านจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	5.713	4	1.428	2.217	.067
	ภายในกลุ่ม	241.527	375	.644		
	รวม	247.239	379			
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3.828	4	.957	1.445	.219
	ภายในกลุ่ม	248.372	375	.662		
	รวม	252.200	379			
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	4.092	4	1.023	1.469	.211
	ภายในกลุ่ม	261.063	375	.696		
	รวม	265.155	379			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.360	4	1.090	1.673	.155
	ภายในกลุ่ม	244.275	375	.651		
	รวม	248.634	379			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน และมีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท

2. ผลความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในภาพรวม ประชาชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านร่างกาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2.1 ด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ เทศบาลจัดให้มีการฉีดพ่นยาป้องกันการแพร่พันธุ์ของยุงลาย เทศบาลได้จัดให้มีลานกีฬาหรือสถานที่ออกกำลังกายที่มีมาตรฐานแก่ประชาชน และเทศบาลจัดกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ เทศบาลจัดกิจกรรมชมรมแอโรบิก เทศบาลจัดสถานที่ให้มีการรักษาพยาบาลจากศูนย์บริการสาธารณสุข และเทศบาลบริการตรวจสุขภาพแก่ประชาชนเป็นประจำทุกปี

2.2 ด้านจิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ เทศบาลส่งเสริมกิจกรรมงานประเพณีและวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น เทศบาลส่งเสริมให้ร่วมทำบุญตักบาตรหรือปฏิบัติศาสนกิจในวันสำคัญ

ทางศาสนา และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ เทศบาลจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพื่อให้ประชาชนได้มีสถานที่พักผ่อนและออกกำลังกาย เทศบาลได้มีการจัดกิจกรรมหรือการละเล่นที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เช่น การแข่งขันหมากรุกไทย การอนุรักษ์ศิลปะแม่ไม้มวยไทย เป็นต้น เทศบาลมีการจัดบริการช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้ประสบภัยหรือผู้ด้อยโอกาส และเทศบาลรณรงค์ให้ลด ละ เลิก อบายมุขต่างๆ

2.3 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือเทศบาลได้จัดช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน เทศบาลจัดโครงการพัฒนาอาชีพให้แก่กลุ่มแม่บ้านและประชาชนที่สนใจ เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์แก่ชุมชน เทศบาลส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่น และเทศบาลได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ

2.4 ด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชน เทศบาลมีการปรับปรุงระบบประปาที่มีประสิทธิภาพ เทศบาลจัดให้มีจุดทิ้งขยะในชุมชนเพียงพอกับความต้องการ เทศบาลมีระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในชุมชนที่ได้มาตรฐาน เทศบาลสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน และเทศบาลพัฒนาแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน โดยรวมพบว่า 1) ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน 2) ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน

3.2 ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบล บ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของ เทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้าน ความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน

3.4 ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของ เทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทาง สังคม และด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัย เรื่องบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยมี ประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

1. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การดำเนินการของเทศบาลตำบลบ้านสร้างในโครงการต่างๆมีลักษณะของภารกิจยังไม่ชัดเจนในด้านขอบเขตอำนาจหน้าที่วิธีการปฏิบัติจึงทำให้เกิดความซ้ำซ้อนทั้งภายในและ ภายนอก องค์กร โดยเฉพาะการถ่ายโอนภารกิจ อีกทั้งประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของเทศบาล รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อย จึงส่งผลให้ คุณภาพชีวิตของประชาชนในเทศบาลยังไม่ได้รับการพัฒนาที่ดี เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า

1.1 บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย มีระดับความคิดเห็นมาก แสดงให้เห็นว่าบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างให้ ความสำคัญเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายของประชาชนเป็นอย่างมาก โดยมีการบริหารจัดการและ ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลเป็นอย่างดี เช่น การจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย บริการตรวจสุขภาพแก่ประชาชน จัดสถานที่ให้มีการรักษาพยาบาลจากศูนย์บริการสาธารณสุข จัดให้มีการฉีดพ่นยาป้องกันการแพร่พันธุ์ของยุงลาย จัดกิจกรรมชมรมแอโรบิค และจัดให้มีลาน

กีฬา หรือสถานที่ออกกำลังกายที่มีมาตรฐานแก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิรันดร์ แซ่แต้ (2555, หน้า 38) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน โชคดี เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรีพบว่า ความคิดเห็นคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน โชคดี เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี ด้านร่างกายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ มีระดับความคิดเห็นปานกลาง แสดงให้เห็นว่าบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างในการบริหารจัดการที่ส่งเสริมด้านจิตใจนั้นยังไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากประชาชนยังต้องการให้เทศบาลมีการจัดบริการช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้ประสบภัยหรือผู้ด้อยโอกาส เทศบาลควรณรงค์ให้ลด ละ เลิก อบายมุข จัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพื่อให้ประชาชน ได้มีสถานที่พักผ่อนและออกกำลังกาย อีกทั้งจัดกิจกรรมหรือการละเล่นที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เพื่อส่งเสริมหลักคุณธรรมจริยธรรมและเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดีแก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จักรพงษ์ เกษีน (2554, หน้า 85) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณี โครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้องอาคารแฟลตเช่า พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนคุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านจิตใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มีระดับความคิดเห็นปานกลาง แสดงให้เห็นว่าบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างในการบริหารจัดการด้านความสัมพันธ์ทางสังคมนั้นยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร เนื่องจากเทศบาลจึงควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์แก่ชุมชน จัดโครงการพัฒนาอาชีพให้แก่กลุ่มแม่บ้านและประชาชนที่สนใจ จัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้ประชาชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนเทศบาล และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จักรพงษ์ เกษีน (2554, หน้า 86) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณี โครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้องอาคารแฟลตเช่า พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนคุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม มีระดับความคิดเห็นปานกลาง แสดงให้เห็นว่าบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างนั้นยังขาดการจัดการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี ทั้งระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในชุมชนที่ได้มาตรฐาน จุดทิ้งขยะในชุมชนที่เพียงพอกับความต้องการ การพัฒนาแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพื่อการ

อุปโลกนวิโลกนของประชาชน การปรับปรุงระบบประปาที่มีประสิทธิภาพ การปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชน และประชาชนยังขาดจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วินัย อ่ำดวง (2552, หน้า 44) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านสิ่งแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

2.1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลบ้านสร้างนั้นมุ่งส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม อย่างเท่าเทียมและเข้าถึงความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วินัย อ่ำดวง (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ เปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล หินเหล็กไฟ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลบ้านสร้างมียุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ครอบคลุมและทั่วถึงในทุกช่วงวัย เช่น วัยเด็ก มีการจัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วัยผู้ใหญ่ มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพ และวัยผู้สูงอายุ มีการแจกเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ เป็นต้น การพัฒนาประชาชนให้ตอบสนองต่อความต้องการในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพอนามัยการศึกษาจิตใจคุณธรรมความพร้อมในการดำรงชีวิตในสังคม ความสามารถในการประกอบอาชีพ รวมถึงการพัฒนาในทุกขั้นตอนของชีวิตนับตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยสูงอายุเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปกรณ์ วามวณิชย์ (2553, หน้า 73) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชน : กรณีศึกษาตำบลวารินชำราบและตำบลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนตำบลวารินชำราบและตำบลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอายุในภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

2.2.1 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Fisher's LSD พบว่า

2.2.1.1 ประชาชนที่มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ เทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป

2.2.1.2 ประชาชนที่มีอายุ 21-30 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี (.3505) และอายุ 61 ปีขึ้นไป

2.2.1.3 ประชาชนที่มีอายุ 31-40 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป

2.2.1.4 ประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป

2.2.2 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้าน ความสัมพันธ์ทางสังคม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Fisher's LSD พบว่า

2.2.2.1 ประชาชนที่มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ เทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี และอายุ 61 ปีขึ้นไป

2.2.2.2 ประชาชนที่มีอายุ 21-30 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี และ อายุ 61 ปีขึ้นไป

2.2.2.3 ประชาชนที่มีอายุ 31-40 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มี 61 ปีขึ้นไป

2.2.2.4 ประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มี 61 ปีขึ้นไป

2.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาล ตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้างส่วนมากเป็นคนในพื้นที่ ซึ่งมีความผูกพันและรับรู้การ ทำงานของเทศบาลเป็นอย่างดี มีการดูแลประชาชนในพื้นที่ ให้มีสิทธิและเสรีภาพในการดำรงชีวิต อีกทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบการดำเนินงาน ประชาชน

จึงได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันตามกฎหมายและเทศบาลกับประชาชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนั้นระดับการศึกษาของประชาชนจึงไม่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปกรณ์ วามวานิชย์ (2553, หน้า 88) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชน: กรณีศึกษาตำบลวารินชำราบและตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนตำบลวารินชำราบและตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

2.4 ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันประชาชนในเขตเทศบาลส่วนมากประกอบอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน ซึ่งมีช่วงระยะเวลาการทำงานไม่แน่นอน อาจส่งผลให้ขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆของเทศบาลที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เพชรรัตน์ ทองหยอด. (2555, หน้า 147) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนใน จังหวัดอ่างทอง ประชาชน ที่มีอาชีพ ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านกฎหมาย และภาพรวม แตกต่างกัน

2.4.1 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ จำแนกตามการประกอบอาชีพเป็นรายกลุ่ม ด้วยวิธี Fisher's LSD พบว่า

2.4.1.1 ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน

2.4.1.2 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวและอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน

2.4.2 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม จำแนกตามการประกอบอาชีพเป็นรายกลุ่ม ด้วยวิธี Fisher's LSD พบว่า

2.4.2.1 ประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน

2.4.2.2 ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน และอาชีพอื่นๆ

2.4.2.3 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน

2.4.3 การทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามการประกอบอาชีพเป็นรายกลุ่ม ด้วยวิธี Fisher's LSD พบว่า

2.4.3.1 ประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน และอาชีพอื่นๆ

2.4.3.2 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท / โรงงาน และอาชีพอื่นๆ

2.5 ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายได้ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิต รายได้ของประชาชนมาจากการประกอบอาชีพของแต่ละบุคคล ดังนั้นเพื่อให้คุณภาพชีวิตประชาชนในเทศบาลตำบลบ้านสร้าง มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น เทศบาลจึงมีการจัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้และส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายในครอบครัวให้กับประชาชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สามารถ สง่างาม (2554, หน้า 52) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลัดหลวงอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลัดหลวง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิตและโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้ง 4 ด้านมีดังนี้

1. ด้านร่างกาย การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของประชาชนนั้น ควรมีการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการได้อย่างทั่วถึงและมีสุขภาพแข็งแรง
2. ด้านจิตใจ ควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางศาสนาต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านจิตใจของประชาชน
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางเทศบาลตำบลบ้านสร้างควรนำความคิดเห็นจากประชาชนนั้นมาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างจริงจัง
4. ด้านสิ่งแวดล้อม เทศบาลควรจัดโครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน อีกทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย เทศบาลควรมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ใกล้เคียง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลที่ได้ว่ามีระดับคุณภาพชีวิตนั้นมีความแตกต่างกันอยู่ในระดับใด
2. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบถึงบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างที่เป็นจริง และบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างที่คาดหวังจากประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องของบทบาทและอำนาจหน้าที่ของเทศบาล

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เกี่ยวข้องในการวิจัย

รายชื่อผู้เกี่ยวข้องในการวิจัย

1. ผศ.ดร.อดิศร	ภู่อสาระ	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. ดร.ภาทิน	โชติเวศย์ศิลป์	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. ดร.นพดล	อมรเวช	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์และจัดการ สำนักงาน
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
4. นางสาวรัตนา	กลับกลีบ	ปลัดเทศบาลตำบลบ้านสร้าง
5. นายเลิศชาย	ณ นคร	อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานอัยการคดีอาญา 2
ภาค 1

ที่ ศธ.๐๕๕๐.๘/ว ๔๖๔

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ. พระนครศรีอยุธยาจ. พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ
เรียน ผศ.ดร.อดิศร ภู่อสาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจิระประภา บัณฑิต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของประชาชน” ภายใต้การควบคุมของ ดร.กมลวรรณ วรรณธนัง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น
ตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือ
มีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน
การทำการค้นคว้าอิสระของ นางสาวจิระประภา บัณฑิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอนก รักเงิน)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ ศธ.๐๕๕๐.๘/ว ๔๖๔

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ. พระนครศรีอยุธยาจ. พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ
เรียน ดร.ภาคิน โชติเวศย์ศิลป์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระและแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจิระประภา บัณฑิต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของประชาชน” ภายใต้การควบคุมของ ดร.กมลวรรณ วรรณธนัง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น
ตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือ
มีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน
การทำการค้นคว้าอิสระของ นางสาวจิระประภา บัณฑิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอนก รักเงิน)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ ศธ.๐๕๕๐.๘/ว ๔๖๔

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ. พระนครศรีอยุธยาจ. พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

20 ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ
เรียน ดร.นพดล อมรเวช

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระและแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจิระประภา ปัดดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของประชาชน” ภายใต้การควบคุมของ ดร.กมลวรรณ วรรณธนัง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น
ตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือ
มีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน
การทำการค้นคว้าอิสระของ นางสาวจิระประภา ปัดดา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอนก รักเงิน)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ ศธ.๐๕๕๐.๘/ว ๔๖๔

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อ. พระนครศรีอยุธยาจ. พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ
เรียน นางสาวรัตนา กลัปกสิบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระและแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจิระประภา บัณฑิต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของประชาชน” ภายใต้การควบคุมของ ดร.กมลวรรณ วรรณธนัง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น
ตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือ
มีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน
การทำการค้นคว้าอิสระของ นางสาวจิระประภา บัณฑิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอนก รักเงิน)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ ศธ.๐๕๕๐.๘/ว ๔๖๔

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อ. พระนครศรีอยุธยาจ. พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ
เรียน นายเลิศชาย ณ นคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระและแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจิระประภา บัณฑิต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของประชาชน” ภายใต้การควบคุมของ ดร.กมลวรรณ วรรณธนัง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น
ตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือ
มีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน
การทำการค้นคว้าอิสระของ นางสาวจิระประภา บัณฑิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอนก รักเงิน)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ ศธ.๐๕๕๐.๘/ว ๑๓๒

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดีพนมยงค์ ตำบลประตูชัย
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๑๘ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองลำตาเสา

ด้วย นางสาวจิระประภา ปัดดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน” ภายใต้การควบคุมของ ดร.กมลวรรณ วรรณธัญ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ขณะนี้นักศึกษากำลังดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ ซึ่งจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลที่ท่านรับผิดชอบ ในระหว่างวันที่ ๒๐ – ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘ สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสมบูรณ์ในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอนก รักเงิน)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ ศธ.๐๕๕๐.๘/ว ๑๘๓

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดีพนมยงค์ ตำบลประตูชัย
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบ้านสร้าง

ด้วย นางสาวจิระประภา บัณฑิต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน” ภายใต้การควบคุมของ ดร.กมลวรรณ วรรณธัญ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ขณะนี้นักศึกษากำลังดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทำการค้นคว้าอิสระ ซึ่งขณะนี้นักศึกษายู่ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยและจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่ท่านรับผิดชอบ ในระหว่างวันที่ ๑๕ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอนก รักเงิน)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเรื่อง บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัย จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการกรอกแบบสอบถามตามความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่แท้จริงของท่านมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจากการศึกษาครั้งนี้ถือเป็นผลงานทางวิชาการ และจะใช้เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น ไม่มีผลเสียหายต่อท่านผู้ตอบแต่อย่างใดทั้งสิ้น ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม

ขอแนะนำ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นลักษณะ

แบบสอบถามปลายเปิด

กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงที่ตรงกับความรู้สึก และความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

ขอขอบพระคุณท่านที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้

นางสาวจิระประภา บัณฑา

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

แบบสอบถาม

เรื่อง บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โปรดพิจารณาข้อความและเติมเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความจริงของท่าน

ตอนที่ 1 : ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

21-30 ปี

31-40 ปี

41-50 ปี

51-60 ปี

61 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

อนุปริญญา / ปวส.

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประกอบอาชีพ

นักเรียน / นักศึกษา

รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ

รับจ้างทั่วไป

ธุรกิจส่วนตัว

พนักงานบริษัท / โรงงาน

อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. รายได้ (ต่อเดือน)

ต่ำกว่า 5,000 บาท

5,001 - 10,000 บาท

10,001-20,000 บาท

20,001- 30,000 บาท

30,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับท่านมากที่สุดเพียง 1 ช่อง

บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านร่างกาย					
1. เทศบาลจัดกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน					
2. เทศบาลบริการตรวจสอบสุขภาพแก่ประชาชนเป็นประจำทุกปี					
3. เทศบาลจัดสถานที่ให้มีการรักษาพยาบาลจากศูนย์บริการสาธารณสุข					
4. เทศบาลจัดให้มีการฉีดพ่นยาป้องกันการแพร่พันธุ์ของยุงลาย					
5. เทศบาลจัดกิจกรรมชมรมแอโรบิก					
6. เทศบาลได้จัดให้มีลานกีฬา หรือสถานที่ออกกำลังกายที่มีมาตรฐานแก่ประชาชน					
ด้านจิตใจ					
7. เทศบาลส่งเสริมให้ร่วมทำบุญตักบาตรหรือปฏิบัติศาสนกิจในวันสำคัญทางศาสนา					
8. เทศบาลส่งเสริมกิจกรรมงานประเพณีและวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น					

บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านจิตใจ					
9. เทศบาลมีการจัดบริการช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้ประสบภัยหรือผู้ด้อยโอกาส					
10. เทศบาลรณรงค์ให้ลด ละ เลิก อบายมุขต่างๆ					
11. เทศบาลจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพื่อให้ประชาชนได้มีสถานที่พักผ่อนและออกกำลังกาย					
12. เทศบาลได้มี การจัดกิจกรรมหรือการละเล่นที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เช่น การแข่งขันหมากรุกไทย การอนุรักษ์ศิลปะแม่ไม้มวยไทย เป็นต้น					
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม					
13. เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์แก่ชุมชน					
14. เทศบาลจัดโครงการพัฒนาอาชีพให้แก่กลุ่มแม่บ้านและประชาชนที่สนใจ					
15. เทศบาลได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ					
16. เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน					
17. เทศบาลส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่น					

บทบาทของเทศบาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม					
18. เทศบาลได้จัดช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน					
ด้านสิ่งแวดล้อม					
19. เทศบาลมีระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในชุมชนที่ได้มาตรฐาน					
20. เทศบาลจัดให้มีจุดทิ้งขยะในชุมชนเพียงพอกับความต้องการ					
21. เทศบาลพัฒนาแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน					
22. เทศบาลมีการปรับปรุงระบบประปาที่มีประสิทธิภาพ					
23. เทศบาลมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชน					
24. เทศบาลสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของเทศบาล
ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวจิระประภา ปัดถา
วัน เดือน ปีเกิด	30 มีนาคม 2534
สถานที่อยู่	275 หมู่ที่ 5 ถ.โรจนะ ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล สำนักอำนวยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค 1
สถานที่ทำงาน	สำนักอำนวยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค 1 ชั้น 2 อาคาร 2 ถนนสายเอเชีย ตำบลคลองสวนพลู อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการ-การจัดการทรัพยากรมนุษย์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2558	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา